

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Čet. razm. Ljubljana št. 14506 in 14507 so izdane; posejane št. 7963, Zagreb št. 7964, Praga-Dvori: 24.198

Uprava: Koper-jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Kralj izdal ustavo na demokratičnih načelih

Dva domova: senat in skupščina — Za skupščino enaka, direktna in splošna volilna pravica
Devet banovin s široko samoupravo in izvoljenim banskim svetom

Belgrad, 3. sept. AA. Nova jugoslovanska ustava sloni na demokratičnih načelih, kakor so opredeljena v obstoječem ustroju države in v narodnem edinstvu, ter uvaja novo narodno predstavništvo dveh domov.

Glavna načela te ustave so naslednja:

Kraljevina Jugoslavija je ustavna nasledna monarhija pod dinastijo Karagorgjevičev.

Službeni jezik je hrvaško-srbsko-slovenski.

Zajamčene so široke državljanske svobode in politične pravice v enakem obsegu kakor v drugih zapadno-evropskih ustavah, zlasti glede enakosti vseh državljanov pred zakonom, svobode vesti, tiska, nedotakljivosti stanovanja, lastnine, pismenske in brzojavne tajnosti, enakopravnosti vseh ver, popolne neodvisnosti sodišč itd.

Narodno predstavništvo sestoji iz senata in iz narodne skupščine.

Polovico članov senata voli narod za šest let, krona pa lahko imenuje enako število senatorjev.

Narodna skupščina se voli z občo direktno in enako pravico glasovanja za štiri leta. Sestaja se redno vsako leto 20. oktobra.

Pasivno pravico glasovanja za senat imajo osebe po 40. letu, za narodno skupščino po 30. letu, aktivna pravica za oba doma pa je z 21. letom.

Skupščina ima široke proračunske pravice, pravico interpelacije, ankete, zakonodajne iniciative.

Poslanci uživajo imuniteto.

Za sprejem zakonov je potrebno soglasje obeh domov.

Zajamčena je široka samouprava banovin, katerih število ustava fiksira na 9, in so obeležene s sedanji mejami.

Položaj bana je postavljen na višjo stopnjo s tem, da ga postavlja kralj z ukazom, na predlog predsednika vlade.

Ban predstavlja v banovini celokupno oblast.

Vsaka banovina ima svoj banovinski svet, izvoljen z občo, enako in direktno glasovalno pravico.

Izvršilni organ tega sveta je banovinski odbor, a na njegov predlog postavlja ban vse banovinsko uradništvo po zakonu o banski upravi.

Banovinski svet sprejema banovinski proračun, ki ga odobrava finančni minister.

Z ustavo je zajamčena sestava in organizacija občin po načelu popolne samouprave.

Uprava ima določbo, po kateri se v primeru mobilizacije, vojne ali ogroženega javnega reda

lahko v obrambo državnih interesov suspendirajo posamezne določbe z naknadno odobritvijo narodnega predstavništva.

Predhodne določbe predvidevajo možnost uveljavljanja zakonov na dosednji način dotlej, dokler zakonodajno telo ne prične poslovati. Vsi obstoječi zakoni ostanejo v veljavi, dokler se na redni zakonodajni način ne izpremenijo.

Belgrad, 3. sept. AA. Nocoj je bila objavljena proklamacija kralja na narod, ki napoveduje novo stanje. Besedilo nove ustave je natisnjeno v »Službenih novinah«, ki izidejo jutri.

Rekonstrukcija vlade

Belgrad, 2. septembra. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja z dne 2. septembra 1931 so postavljeni:

za ministre brez portfelja: Kosta Timotijević, bivši minister; dr. Ivan Paleček, bivši minister; Andra Stanić, bivši minister; Ivan Pucelj, bivši minister; Pavao Matica, župnik iz Bednje in dr. Avdo Hasan-Begović, državni svetnik. Dr. Albert Kramer, pooblaščen minister v Pragi, je imenovan za gradbenega ministra in dr. Dragotin Kojić, bivši min. za pravosodnega ministra.

Vsi novi ministri razen gg. Andre Stanića, Ivana Pucelja in dr. Ivana Palečka, ki so odsotni, so danes ob 16.30 prisegli pred predsednikom kraljevske vlade generalom Petrom Živkovićem.

Kosta Timotijević je znan politik, advokat po poklicu, ter je bil dolgo let narodni poslanec bivše demokratske stranke in večkratni minister. Bil je minister pravde in notranji minister v letu 1922.

Dr. Hasanbegović je eden od znanih muslimanskih delavcev, ki je bil za časa vojne dobrovoljec na solunski fronti. Po vojni je dolgo časa sodeloval v znani muslimanski kulturni organizaciji »Gajret«. V zadnjem času je bil podban drinske banovine, nakar je bil postavljen za člana vrhovnega sveta.

Andra Stanić je rojen 1876, po poklicu inženjer in je bil dolgoleten poslanec bivše radikalne stranke iz užiškega okraja. Nadalje je bil minister za javna dela v letih 1921 in 1922. Leta 1924 je bil železniški minister v kabinetu P. P. (Pašić-Pribičević).

Dr. Dragutin Kojić je bil vodja bivše radikalne stranke v Kragujevcu in je istotako bil v kabinetu P. P. minister za šume in rude, pozneje trgovski, nato pa železniški minister.

Dr. Ivan Paleček je rodom iz Osjeka in je bil pred vojno član srbsko-hrvaške koalicije. Kot tak se je že v hrvatskem saboru zelo uveljavil. Po zedinjenju je bil prvi ban, pozneje pa je bil izvoljen za poslanca v ustavotvorno skupščino in je bil

Sprava med Vatikanom in Italijo

Katoliška akcija se podredi škofo - Odpovedati se mora socialnemu delokrogu

Rim, 2. sept. tg. Danes opoldne je bilo objavljeno besedilo dogovora med Vatikanom in italijansko vlado v konfliktu radi mladinskih zvez Katoliške akcije. Dogovor določa, da ima Katoliška akcija v Italiji škofijski značaj in da je direktno podrejena škofo, ki bodo imenovali voditelje teh organizacij. Za voditelje smejo biti samo taki ljudje, ki niso pripadali strankam, nasprotnim režimu. Katoliška akcija se ne bo bavila s politiko in tudi ne bo v svojih zunanjih organizacijah porabljala metod, ki so tradicionalne pri političnih strankah. Zastava njenih organizacij mora biti trikolora. Katoliška akcija dalje tudi ne bo smela ustanavljati poklenih zvez in rokodelskih sindikatov. Do sedaj obstoječe notranje poklene sekcije bodo smele služiti samo za duhovne in verske namene. Mladinske zveze bodo smele imeti članske izkaznice in podeljevati svojim članom posebne znake. Lokalne zveze se ne bodo smele udeleževati sportno in bodo tudi morale svoje zabave omejiti samo na vzgojne in verske naloge.

Milan, 2. sept. tg. Dogovor med Vatikanom in Kvirinalom se je v katoliških krogih sprejel z velikim zadovoljstvom. Ne samo konkordat je izšel iz tega boja ojačen, temveč je tudi papež popolnoma uveljavil verske pravice Katoliške akcije, njene poklene organizacije in mladinske zveze. Na nadaljevanje njihovega političnega udejstvovanja se spričo sedanjega režima itak ni moglo misliti ter je razen tega papež tudi ves čas polemike zanikal vsakršno politično delovanje. Fašizem torej ni dosegel popolne odstranitve katoliških organizacij in mladinskih zvez, temveč je moral priznati tudi svoj oficijelni umik v boju proti katoliškim organizacijam. Kakor po pravici naglašata vaticanški organ, bo vodstvo fašistične stranke zopet preklehalo napovedano nezdružljivost sočasne pripadnosti h Katoliški akciji in fašistični stranki. V fašističnem taboru pa z zadovoljstvom naglašajo, da se Katoliška akcija ne bo smela več baviti s politikom.

Francozi

zahtevajo odpoved Anschlusa

Zeneva, 2. sept. tg. Danes popoldne so se sestali na konferenco nemški zunanji minister Curtius, francoski delegat Francois Poncet, podkancler dr. Schober in ravnatelj avstrijskega zunanjega ministrstva Hornbostel. Boj za jutro, ki bi jo imel oddati podkancler dr. Schober izjavi, v evropski komisiji pri razpravi o načrtih za carinske unije, je zelo hud, ker zahtevajo francoski delegati, da poda dr. Schober odločno izjavo, da se končnoveljavno odreka načrtu nemško-avstrijske carinske unije, kar bo v Avstriji imelo za posledico Schoberov odstop. Francosko zahtevo utemeljujejo s tem, da se more samo na ta način obnoviti mednarodno zaupanje za obnovo evropskega gospodarstva in finančnih razmer. Čuje se, da je francoski delegat izjavil, da je vsa zadnja poostreitev krize v veliki meri samo posledica omajanja zaupanja radi nemško-avstrijskih posebnih dogovorov, ki niso samo Franciji in njenim zaveznikom, temveč skoraj na vsem svetu, razen Nemčije in Avstrije, povzročili največjo bojazn.

Zeneva, 2. sept. tg. Navzile dosedanjim vestem ni pričakovati, da bi Nemčija in Avstrija podali svoje izjave o carinski uniji pred razglasitvijo haaske razsodbe. Razsodba se bo najbrže razglasila v Haagu v soboto zjutraj, dopoldne bo znana v Zenevi, nakar je pričakovati popoldne izjave Nemčije in Avstrije v evropski komisiji, no-

tem pa bo zvečer na Svetu Društva narodov vprašanje končnoveljavno razrešeno. Obisk francoskih ministrov v Berlinu se bo najbrže vršil definitivno 26. in 27. septembra.

Novodobni sodniki

Zeneva, 2. sept. tg. Haaske razsodišče bo razposlalo razsodbo v vprašanju nemško-avstrijske carinske unije v petek v 200 izvodih za Svet Društva narodov in za njegove delegacije potom letal, nadaljnjih 700 izvodov pa bo razposlalo raznim listom potom navadne pošte.

Prof. Moulin obseden

Milan, 2. sept. tg. Fašistično izjemno sodišče v varstvo države je izreкло danes razsodbo proti belgijskemu profesorju Moulinu in njegovim soobtožencem. Profesor Moulin, odvetnik Albassani in student Massi so bili obsojeni radi rovarjenja vsak na dve leti ječe in se jim odtegnejo tudi državljanske častne pravice. Razen tega bo profesor Moulin po prestani kazni izgnan iz Italije. Zelo pa se je opazilo, da je bil oproščen soobtoženec Frossati, ki je igral dvomljivo vlogo kot fašistični bolhun in te vloge v procesu ni mogel zakriti.

MacDonald se odločno brani

Svarilo delavski stranki

London, 2. septembra. AA. Danes so objavili odgovor min. preds. MacDonalda na resolucijo delavske stranke v Seahamu, ki ga pozivlja, naj odstopi. V pismu pravi Macdonald med drugim:

»Obžalujem zelo, da je vaš izvršni odbor, ne da bi poznal dejstva, sprejel resolucijo, ki ste mi jo sporočili. Naj je nespornost, da je tako veliko, vendar morajo najbolj površni opazovalci, ki morda menijo, da so se moji tovariši oddaljili od svojih načel, priznati, da so storili vse, da ohranijo življenjski standard brezposelnih na čim višjem nivoju.

Če razpravljate o teh stvareh v razmerah brez panike in poloma, se imate zahvaliti zato ednole menim in mojim tovarišem, ki so s svojo akcijo storili vse, kar so mogli. Če smo prisiljeni pozvati brezposelne, naj sprejmejo razmere, ki so za nje drugačne kot leta 1929, storimo to, ker jih želimo obvarovati pred poslabšanjem, ki bi bilo za njih zares tragična nesreča.

Možno je, da vam je težko to priznati. Vendar je tako in boste to v kratkem razumeli. Duh pisma, ki ste mi ga pisali pred nekaj dnevi, je še vedno moj duh in želim vam ponoviti, da se predajem v vaše roke.

Ker želim obvarovati velike mase te države resne nesreče, bom odgovoril na vse resolucije

šele potem, ko izvršim svojo dolžnost, in ne po prej. Najsi bodi katerikoli nesporazum med menoj in mojim pristajši, upam, da ste uverjeni, da bi mi bilo zelo težko prekiniti krasno soglasje, ki je vladalo doslej med nami.

London, 2. sept. AA. Ker je ministrski svet snočil že končal razpravo o načrtu za štednjo pri državnih izdatkih, je danes pozval parlamentarne poročevalce, naj mu dajo zakonodajno obliko. Ministrski svet je davi nadaljeval razpravo o poročilu finančnega odbora in pričel proučevati davčne predloge. Kabinet je odločen izdelati čimprej in kar najskrbneje načrt za uravnoteženje drž. proračuna in ga predložiti že prihodnji teden parlamentu. Poročajo, da so ministri prav zadovoljni z dosedanjim delom in da bodo svoje načrte ohranili do predložitve v parlamentu, v največji tajnosti. O načrtu se ve le toliko, da temelji na načelu »enake žrtve« in da bo končnoveljavno spravljen državni proračun v ravnotežje.

Demonstracije proti vladi

London, 2. sept. AA. V industrijskih središčih na severu so bile demonstracije brezposelnih proti vladi. Demonstracije so vzporedno in organizirali voditelji delavske stranke.

Prenočišča

Stanovanjski urad na glavnem kolodvoru v Ljubljani potrebuje tujce za slavnostne dni več sob, ker bo naval tujcev ogromen.

Priglasijo naj se pri stanovanjskem uradu od 7 zjutraj do polnoči. Telefon št. 2720.

XVI. ZAGREBŠKI VELESEJEM

29. VIII.—7. IX. 1931

SPLOŠNI MEDNARODNI
VELIKI UZORČNI SEJEM
S SPECIELNIMI SEJMI

Stavbarstvo	Razstava in sejem
Hotel - hiša - kuhinja	volne in prediva
Prehranbena industrija	Tekstil
Poljedelstvo	Krznino in usnje
Mala domača obrt	Papir
	Higijska razstava

5. in 6. IX.

RAZSTAVA DOMAČE IN SEJEM
INOZEMSKJE PLEMENSKJE ŽIVINE

7 naprej kupljeno velesejmsko legitimacijo na jugoslovanskih železnicah in jadranskih parobrodih 50%, v sosednih državah 25—30% popusta

Laval in Briand gresta v Berlin

Zeneva, 2. sept. tg. Na današnjem sestanku dr. Curtiusa in Francoisa Ponceta se je končno dogovorilo, da bosta francoski ministrski predsednik Laval in zunanji minister Briand obiskala Berlin 26. in 27. septembra. Francoska ministra bosta najbrže prišla v Berlin skupno z novim francoskim poslanikom in bosta koncem tedna gosta nemške vlade.

Strašna nevihta v Dalmaciji

Sibenik, 2. sept. ž. Včeraj popoldne je padal po vsej severni Dalmaciji po štirimesečni suši zopet enkrat dež, ki ga je spremljala strašna nevihta. Med nevihto je treskalo in je udarila strela v vojaško barako ter težje ranila dva stražarja. V nekaterih krajih je padala tudi toča, debela kot oreh. V okolici Strdina je toča uničila v desetih minutah 30 vagonov vina. Vinogradi so popolnoma uničeni. Medtem, ko je veter pulil strela trči, je nevihta iste nosila v velike daljave. V vasi Rupe je odnesel vihar dva otroke, ki sta varovala prašiče.

Zeppelin v Južni Ameriki

Pernambuco, 2. septembra. AA. Semkaj je prispel zrakoplov »Graf Zeppelin«. Prispel je iz Nemčije v Južno Ameriko v 71 urah. Za to pot je potreboval 1930 leta 100 ur.

Zlati magnet

Z zlato obloženi osel prekorači tudi najvišje obzidje. Postavi namesto osla bistrega francoskega diplomata s stoletno tradicijo in prirojenim političnim instinktom, pa boš razumel, zakaj pada pred Francijo trdnjava za trdnjavo, Nemčija, Avstrija, Madžarska, Anglija, zakaj se je pričelo rušiti tudi visoko obzidje, ki so ga postavili Rusi ob Visli, da se zaprejo od buržoazijskega zapada.

Kmalu po stabilizaciji francoskega franka, ki jo je izvedel, ne meneč se za velike žrtve francoskega ljudstva, neupogljivi Poincaré, mož kakršnega pogreša Velika Britanija v času velike gospodarske stiske, se je pričelo stekati v Francijo zlato iz vsega sveta. Na koncu 1. 1927 se je cenila zlata rezerva Združenih držav na 108 milijard francoskih frankov, rezerva Nemčije na 12, Anglije na 18 in Francije na 19,8 milijard francoskih frankov; med tem, ko je na koncu leta 1930 ostala zlata rezerva v vseh drugih državah na isti višini, se je francoska dvignila na 54 milijard francoskih frankov. Do konca julija t. l. je Francoska banka dvignila svoj zlati zaklad na 58,4 milijarde, samo v teku julija je zlato porastlo za 2,4 milijarde in v teku dveh tednov (od 24. julija do 7. avgusta) se je zaloga deviz, ki je enakovredna zlatu, dvignila za 1,1 milijarde, to je od 25,5 na 26,6 milijarde.

Svetovno gospodarstvo je razrvano in hudi socialni in politični prevrati grozijo državam. Zato so pričeli Francozi spravljati svoj denar iz inozemskega domov. Danes se v svojem zlato kar dušijo in živijo v dobi nadprodukcije kapitalov, kakor se n. pr. druge države borijo z nadprodukcijo žita; zlato, denar je kapital, toda, ako leži v blagajni, je mrtve. Iz drugih držav, kjer imamo n. pr. bogate naravne zaklade, vodne slapove, rodovitno zemljo in rudnike, ki radi pomanjkanja denarja ostajajo pod zemljo, ali kjer se zopet radi zavežejo nega gospodarstva rušijo najsolidnejša denarna in industrijska podjetja kličjo na pomoč, nam uha-jajo zavidi in pogledi v podzemeljske zakladnice Francoske banke. Ta zlati magnet učinkuje z neznanosno silo in je že privlekel v svoje območje tudi najhujše nasprotnike Francije in njene zunanje politike, od Nemcev, Avstrijcev, Angležev do ruskih boljševikov.

Francoski tiščijo nogavico s cekini. Če kaj dajo iz nje, si to pustijo plačati z visokimi obrestmi — če n. pr. v Franciji lahko vnovič menico z 1½% diskontom, stane zadnje angleško posojilo s stroški vred 7½% — in tudi s koncesijami politične narave. Dam ti, ako daš! Tega Francozom nihče ne more šteti v zlo, saj je posojevanje denarja vselej zvezano z rizikom — sovjetska revolucija je pobrala milijarde francoskega denarja in je Francozom v trajen opomin — in Francija je dolžna zmanjšati na minimum riziko svojih državljani, ki posojajo tujcem svoje prihranke, sad trdega dela. Povsem upravičeno postavljajo tudi politične pogoje; nikdo pač ne bo posodil denarja zato, da bi mu ta s prav tem denarjem pripravil zasado. Če zahteva Francija jamstva zunanje in notranjopolitičnega značaja in skuša spraviti politiko svojih sosedov v sklad s svojo, dela to v smislu svojih demokratičnih tradicij, da zagotovi državam na znotraj in na zunan mir, ki je prvi predpogoj vsakega, posebno gospodarskega napredka.

Zato je pot v Pariz za vsakogar več ali manj pot v Canosso, čeprav pelje včasih, kakor sedaj Avstrijo, skozi Zenevo ali so jo diplomati kakor Angliji posejali z rožicami diplomatske tajnosti. G. Norman Montague, guverner Angleške banke, je nedavno rešil Avstrijo finančnega poloma s posojilom 150 milijonov šilingov. Za kulisami je seveda stal zunanji minister Henderson, ki je hotel rešiti Avstrijo francoskega objema. Angleška banka je te dni odgovarjala ta kredit — Bog ve, ali ni to eden izmed političnih pogojev, ki jih je stavila Francija za 5-milijardno posojilo Angliji? — in Schöber se danes na vse kriplje poganja v Zenevo, da bi Avstriji izposloval novo posojilo. Francozi so ga postavili pred izbiro: ali finančni bankerot ali preklic Anschlussa.

Nemčija je iskala pomoč pri Anglosakih, g. Norman Montague se je odpravil k Hooverju, da mu podtakne našt o moratoriju nemških repa-racij, toda v Pariz je moral priti sam Stimson, ameriški zunanji minister, da pripravi Francijo na moratorij; pogajanja so bila tako trda, da so močno omajala prestiž Amerike in pozicije Hooverja v lastni državi. MacDonald je v naglici sklical konferenco državnikov v London. Ta se je razbila radi francoskega odpora in na podaljšanje kratkoročnih kreditov Nemčiji, na katerih sloni danes dober del nemškega gospodarstva, so v smislu baselskih sklepov že pristale vse inozemske banke, razen francoskih. Angleški krediti Nemčiji znašajo 23% vseh inozemskih kreditov, to je 50 milijonov funtov. Anglija bi bila morala že davno te kredite odpovedati, da nista prišlo kili na pomoč Anglešk. banki Francoska banka in ameriška Federalna rezervna banka s posojilom 50 milijonov funtov in zdaj z enoletnim kreditom 400 milijonov dolarjev. Kaj bo iz Nemčije, ko zapadejo šestmesečni kratkoročni krediti in ako bo Anglija prisiljena, odpovedati teh 50 milijonov, kakor je to storila glede Avstrije? Tedaj bo treba trkati zopet v Parizu in pustiti ob strani Anschluss in revizijo vzhodnih meja.

Klonil je tudi ponosni Anglež, ki ga niti Napoleon s svojimi strunskimi legijami ni mogel ukloaiti, pač pa je postal celo angleški jetaik, klonil je sicer pred frankom, toda pred francoskim frankom. Francozi so v teku tega leta spravili iz Anglije okoli 4 milijarde frankov od svojih naložb; to dviganje se je pričelo kakor na ukaz, ko se je pojavila kriza v Nemčiji in se je MacDonaldova vlada bolj odkrito zavzela za ertanje nemških repa-racij ter poosttrila protifrancoški kurz. Največje ponižanje, ki ga je mogel doživeti angleški funt, je bilo, da ga je reševala Francoska banka z nakupovanjem angleških deviz. Velikega francosko-ameri-škega posojila ni prejela delavska vlada ne samo radi tega, ker kapitalisti neradi dajejo denar soci-alističnim vladam, temveč tudi radi svoje proti-francoške politike.

Na jeklena vrata Francoske banke trka jo danes že Sovjeti in Mussolini je v zadnjem času pri-šel zopet rožljati s sabljo, ker se francoski ministri niso odzvali njegovemu vabilu v Rim. Gospodar-ska stiska dozoreva v Italiji radi slabe letine naglo in Francozi lahko že malo potakajo, da jim tudi to jabolko pade v roko.

Španska vlada se pogaja s sveto stolico

Sveta stolica je zelo blagohotna napram republiki — Vlada se pogaja s Cerkvijo iz strahu pred naraščajočo anarhistično propagando

Madrid, 2. sept. Dnevnik »Informacion« poroča, da se je med papeževim nuncijem Tedeschinijem in špansko vlado dosegel sporazum glede novega režima ločitve Cerkve od države v Španiji. Nuncij je priznal, da so mnoge določbe konkordata iz l. 1851, ki priznavajo Cerkvi čisto nesodobne privilegije in so za Cerkve samo škodljive, danes nevdržljive. Sv. stolica sama je le po sili razmer trpela take določbe, kakor je na primer ta, da je kralj oziroma vlada sama imenovala ne samo škofe, ampak tudi skoro vse župnike, ki so v Španiji kraljevski patronat, tako da je škof imel svobodo samo v imenovanju redkoštevilnih vikarjev. Preveliko je bilo tudi število kanoniških in drugih častnih cerkvenih mest, ki so se tudi podeljevala od krone in so odločevala veliko moči od dušnega pastirstva, ki na Španskem stoji na izredno nizki stopnji. Sv. stolica sama rada vidi, da se vse to, kar je zelo krivo sedanjemu prekretnemu položaju katoliške katoliške vere in Cerkve v Španiji, čimprej odpravi. Iz tega se razlaga tudi, da je nuncij oziroma sv. stolica ves čas kljub velikim izgreedom proti cerkvam in samostanom ter frama-sonskim napadom na vero zavzemala izredno potrpežljivo stališče in so je tudi ob izgonu kardinala primasa Segure zadovoljila s protestom. Sv. stolica hoče dokazati, da nima ničesar proti republiki kot taki in da celo želi lojalnega sode-lovanja španske duhovščine z novo vlado, ki ima na vseh straneh veliko sovražnikov, predvsem med ekstremnimi elementi leve, pod pogojem seveda, da bo režim ločitve Cerkve od države slo-nel na principu dobrohotnosti in da bo preskrb-ljeno za zadostni verski ponk šolske mladine. Ra-zume se, da sv. stolica ne bo, ako se bo republika pokazala lojalno in dobrohotno, vztrajala tudi ne na onih določbah konkordata, ki odredajo obvezno udeležbo občinskih in državnih organov pri raz-nih verskih sprevodih, kateri spričo zelo slabega reli-gioznega in moralnega stanja moškega dela špan-skega prebivalstva itak nimajo globokega pomena. Sv. stolica upa, da se bo katoliška Cerkve pod resnično svobodoljubnim režimom, oproščena spon-tradicionalnega španskega monarhističnega ceza-repazizma, ki je največ kriv velikega propada

verskega življenja v Španiji, na novo zaživela in razcvetela, tako da bo kos modernim kulturnim in socialnim nalogom, ki jo čakajo.

Vlada od svoje strani se je v zadnjih dneh pokazala jako tolerantno in odnoljivo. Vzrok je v tem, da so vodilni faktorji republike uvideli, da bi takozvani kulturni boj proti Cerkvi samo po-množil itak mnogoštevilne sovražnike republike z desne in z leve. Govori se, da se je v razgovorih med nuncijem in zastopniki vlade uredilo v prin-cipu tudi vprašanje civilnega zakona in pokopa-lišč. Seveda ta vprašanja niso tako velikega pome-na kakor ona, ki se bodo morala načeti v nadalj-njih razgovorih. Med temi vprašanji je glavno vprašanje cerkvenih redov, v katerem utegne vla-da zaradi pritiska svobodomiselnega centra in le-vice biti bolj intrapsigentna. Krogi, ki si žele mir-nega sožitja med Cerkvijo in državo v korist re-publike ter javnega mira in reda, pa veliko upa-jo od znane spretnosti nuncija Tedeschinija, da se bo tudi to vprašanje za obe strani kolikor toliko zadovoljivo rešilo.

Da vlada išče sporazuma s Cerkvijo, je ra-zumljivo, če pomislimo, da se sindikalistična agi-tacija proti meščanski republiki nikakor ni umi-rila, ampak postaja vedno bolj ljuta. Sindikalisti so skoraj po vsej Španiji potisnili v kot socialne demokrate, ki v javnosti nič več ne štejejo, dasi tvorijo v ustavodajni skupščini drugo najmočnejšo stranko. Lahko se reče, da II. internacionala tudi v Španiji leži na smrtni postelji. Sindikalisti vzdr-žujejo posebno štrajk telefonskih delavcev po vsej državi. V Barceloni so stavkujoči delavci zažgali avtovoz s telefonskim materialom. V Coruni je eksplodirala bomba v poslopiju telefonske direk-cije in je poškodovala telefonsko centralo. Zelo re-sen je položaj v Saragosi, kjer so predčrtanjskim orožniki zelo energično nastopili proti stavkujočim telefonskim delavcem, zaradi česar je drugega dne bil proglašen protestni generalni štrajk vsega de-lavstva. Demonstranti so se vnovič večkrat spo-padli z orožništvom, ki je moralo množično razkro-piti peš in na konjih s silo. Vse banke, uradi in

trgovine so zaprte. Sindikalisti so postavili okoli mesta straže, da zabranijo kmetiskemu prebivalstvu prinašati v mesto živila.

Madrid, 2. sept. Z. Papeški nuncij je imel dan-es ponovno razgovor s predsednikom vlade Za-moro. Pozneje je izjavil časnikarjem, da pogaja-nja ugodno potekajo. V političnih krogih menijo, da je dosežen popoln sporazum in da se razpravlja le še o podrobnostih.

Resen položaj v Španiji

Madrid, 2. septembra. AA. Po poročilih iz Saragose so stavkajoči delavci postavili barikado iz miz in klopi in obmetavali redarstvo s kame-njem. Mnogo redarjev je hudo ali lažje ranjenih. Po kratki borbi pa so redarji razpršili manife-stante in aretirali veliko število izgrednikov.

Madrid, 2. septembra. AA. Po poročilu iz Medelline je predsednik tamošnje delavske zveze zaprosil predsednika španske vlade naj takoj pošlje pomoč, ker bo sicer oddelek komunistov vdrl v Cordovo. Telefonske zveze z Medellino so prekinjene.

Madrid, 2. sept. tg. V jetišnici v Barceloni, v kateri kaznjenci že več dni stavkajo z gladova-njem, je danes, ko je guverner obiskal zavod, na vseh galerijah istočasno izbruhnil ogenj, ki so ga podtaknili kaznjenci. Kaznjenci so zahtevali, da jih izpustijo. Končno se je posrečilo ogenj pogasiti in napraviti mir. V Saragosi traja generalna stavka nespremenjeno dalje. Vse trgovine so zaprte. Promet počiva popolnoma. Do resnejših spopadov do sedaj ni prišlo. Razen generala Berenguerja je sedaj v zaporih že devet generalov in admiralov ter dva bivša ministra.

6 generalov v iči

Madrid, 2. septembra. AA. Na zahtevo parla-mentarnega odbora, ki je preiskal, kakšna krivda zadene razne člane bivšega španskega direktorija, je vlada dala prijeli 6 generalov in jih internirati v vojaških zaporih.

Grozen pokolj med Indij in muslimani

Hajskaci so komunisti - Vse trgovine mesta Citagong izropane - Dva mrtva, okoli sto ranjenih - Plenilci in požigalci „delali“ ves dan

London, 2. sept. Prvega septembra je bilo mesto Citagong v Bengalu ves dan pozorišče kla-nja, plenjenja in ropanja ter požigov, ki so zelo razburili vso Indijo, čeprav je krivih spopadov med Indij in muslimani vajena. Topot gre za kon-flikti med tema dvema verama, ki je zavzel tolike dimenzije zaradi hujkanja tajnih komunističnih organizacij, ki se zadnje čase zelo širijo po Indiji. Namen komunistov pri tem je, da Inde in Musli-mane, potem ko so medseboj zadostno obračunali, nažvevajo proti Angležem in angleški oboženi sili.

Povod klana je bil prepričanje, da nek muslimanski policajski inspektorjem in nekim ind-skim mladeničem, ki je naenkrat inspektorja za-bodel in potem zbežal. Muslimanski poglavarji so nato takoj proglasili takozvani hartal, to je zalo-vanje za svojim ubitim sovornikom. Proti volji in namenom voditeljev je muslimanska množica, po-zvana na miren sprevod, začela napadati indske trgovine in pa posamezne Inde. Nato so Indci orga-nizirali odpor in začeli pleniti muslimanske trgo-vine. To je bilo brez dvoma delo tajnih hajskacev.

Množica trgovin ni samo oropala, ampak jih potem tudi zažigala, zlasti je divjala proti trgo-vinam z juvelj. Mnogi trgovci so popolnoma uničeni, ker plenilci niso pustili niti koščka blaga v trgo-vini. Prizadeti so val trgovci, bodisi muslimani ali Indci ali Angleži. Škoda, ki jo je napravila plenil-

ska tolpa, se ceni na več kot 200 milijonov v na-šem denarju. Množica pa se je obrnila tudi proti javnim poslopijem in uradam ter je po goloto do-bro premišljenem načrtu prežejala vse telegrafične in telefonske vode, tako da se niso moge lokalne oblasti zmeniti niti med seboj niti z drugimi mesti v Bengaliji. Zato je tudi plenjenje in požiganje trajalo skoraj ves dan nemoteno. Tako je vse me-sto preživevalo ves dan v nepopisnem strahu.

Neka kolona je poskušala tudi napasti podruž-nico Mahalukni banke, ki pod indskim imenom predstavlja interese britanskih finančnikov. K sreči je banka bila zastražena od močnega oddelka poli-cije, ki je množico vrgla nazaj. Banka ni utrpela druge škode kakor šipe, ki so vse pobite. V spo-padih med Indci in muslimani ter pozneje med združenjo tolpo in policijo sta bili dve osebi ubiti, okoli 100 pa je bilo ranjenih, med njimi nek poli-cijski nadzornik, dva policista in en vojak.

Evropci so takoj ob početku nemirov zapustili mesto in se vršili v trdnjavah v okolici. Proti ve-čerju je uspelo prikliti vojske, ki je napravilo takoj red. Vse banke, javni uradi, sodišča, šole in guvernerjeva palača so močno zastražene. Oblast je tudi veliko oseb aretirala in upa, da je spravila pod ključ več voditeljev tajne propagande, ki na-menoma povzroča te nemire.

Šahovski turnir na Bledu

Bled, 2. septembra.

Današnji dan je bil dan hitrih odločitev. Ze do 2 je bilo končanih 6 partij, ter je bila samo partija Spielmann: Kashdan nadaljevana še po-poldne.

Današnje partije je zasledovalo mnogo ob-činstva, med katerim je bilo tudi 17 dijakov, članov mariborskega šahovskega kluba, ki je napravil na Bled ekskurzijo. Jasno je, da tako številna publika ni mogla biti popolnoma mirna. Posebno glasni so bili mojetri, ki so končali svoje partije in potem strastno analizirali svoje izgubljene oziroma dob-ljene partije. Najbolj temperamentno je analiziral Kostić, ki je porazil Pirc. Niemcevič je moral ponovno prositi za mir.

Astaloš in Vidmar sta hitro remizirala. Otvorila sta špansko igro, ki pa ni prinesla nobenemu odločilne prednosti. Z menjavo figur sta pozicijo tako poenostavila, da ne bi imelo smisla partijo še nadaljevati. Zato je bil remis že v 15 potezah.

Bogoljubov je izbral proti Maroczyju otvo-ritev, ki ni posebno na dobrem glasu. Maroczy je napadel takoj ob otvoritvi Bogoljubova, ki se je kmalu znašel v slabši poziciji. Končno je Maroczy dobil kmata in kmalu nato je sledila še obupna žrtev figure od strani Bogoljubova, ki mu pa ni prinesla sadov. Maroczy je krepko privedel partijo do zmage. Tako je Maroczy, ki se je nahajal po stanju točk med zadnjimi, dobil eno partijo in s

Učinki francoskega zlata so čudoviti. Za nas je dobro, da imajo to zlato v rokah prav Francozi, saj je Francija v resnici edina zaščitnica slovanskih držav; za realnega politika je velike važnosti tudi okolnost, da Franciji nalagajo takšno politiko njeni resnični interesi.

Obvezno zavarovanje proti toči

Belgrad, 2. septembra. AA. Na podlagi za-kona o zavarovanju proti toči z dne 10. febru-erja t. l. je dunavska banovina sestavila uredbo o obveznem zavarovanju posevkov in plodov proti toči na podlagi poslanih posevkov, ki naj bi jih plačali vsi lastniki oziroma obdelovalci zemlje v dunavski banovini. To uredbo je dunavska bano-vina predložila ministrstvu pravde v proučitev in potrditev. Čim bo uredba potrjena, bo stopila v veljavo. Vsekakor bo to še v toku sedanjega go-spodarskega leta. Dunavska banovina bo na ta način prva, ki bo uvedla obvezno zavarovanje pro-ti toči.

Nautilus u ledu

London, 2. sept. tg. Od »Nautilusa«, ki je ob-tičal v ledu, že 70 ur ni nobenih poročil. Vse zve-ze s podmornico so prekinjene, in sicer, kakor se domneva, radi atmosferskih motenj.

Romunija štedi

Bukarešta, 2. sept. Z. Ministrska komisija je pričela z deli za sestavo drž. proračuna za prih. leto. »Cuventul« piše, da bo vlada zmanjšala pra-oračun od 38 na 25 milijard lejev. Z redukcijo 13 milijard misli, da se ji bo posrečilo ravnotežje drž. gospodarstva. Finančni minister Argetoiu nam-e-rava znižati davke, da na ta način lahko omogoči plačilo vseh zaostalih davkov. Detalji o tem prora-čunu še niso poznani.

Plinarski in vodovodni kongres

Ljubljana, 2. septembra.

Nocoj ob 9 zvečer se je v restavraciji »Uni-on« začel kongres, ki ga je priredilo Jugoslovansko plinarsko in vodovodno združenje v Zagrebu ter upravni odbor mestne plinarne in vodovoda v Ljubljani. S kongresom bo združen tudi VI. redni občni zbor plinarskega in vodovodnega združenja in bo proslavljena 70 letnica mestne plinarne v Ljubljani. Popoldne so prispele številni odlični de-legati in inozemski zastopniki iz Češke, Poljske in Avstrije, ki se bodo udeležili kongresa. Prisrčen pozdravni večer je potekel v prijetnem razpolože-nju. Jutri pa bo ob 8 svečana otvoritev kongresa v dvorani Delavske zbornice.

Posiano.

POKRITJE s „SALONIT“

azbestno-cementnim škrljem izvršujemo do nadaljnjega z ozirom na splošno denarno krizo proti primernemu dolgoročnemu od-plačilu, tako da s tem omogočimo vsakomur nabavo te vrste izredno trpežne, ognjavarne in lahke kr tine.

Vsa posušila in proračuna na podlagi nam poslanih skic dajemo brezplačno.

„ALPEKO“ trgovsko-indu-
strijska družba
MASARIKOVA CESTA 23 — Telefon 29-30

lični tekači, kar je Kashdan virtuosno izkoristil. Pa-tija je ostala remis.

Stanje po 8 kolu je sledeče: Aljehin 7½, Spielmann 6, Bogoljubov, Vidmar 4½, Kashdan, Kostić 4, Astaloš, Flohr, Maroczy, Stoltz in Tar-takover 3½, Colle in Niemcevič 3, Pirc 2½.

Jutri se vrši deveto kolo, v katerem bodo igrali: Vidmar: Spielmann, Colle: Astaloš, Niem-cevič: Tartakover, Pirc: Stoltz, Flohr: Kostić, Bo-goljubov: Aljehin.

V Beli Krajini gore kresovi

Bela Krajina, 2. septembra.

Ni ga še doživela Bela Krajina bolj veselega dne kakor je bil letos prvi september, ko smo spet zapeli: Slovenec sem. Dan 28. avgusta pa bo za veke ostal Beli krajini zgodovinski dan. Kar raztegnili so se obrazi sicer polni težke skrbi vprilo te novice in tako je rekel 70 let stari mož: Nocoj bomo klenkali in kres kurili!

In tako je tudi bilo. Na Suhorju in po vseh podružnicah so potrkavali zvonovi, goreli kresovi, pokali možnarji. V Draščih je svirala godba od konca do kraja in spet od kraja do konca in potem je oznanil kres vse na okrog, da je s tem svojim podpisom naš modri vladar ustregel naši veliki, veliki želji. Na Božakovem so pokali možnarji, goreli kres in tamburica je oznanjala tudi bratom onstran Kolpe, da je naše srce veselo. V Čurilih, pred Metliko je gorelo kot požar, in pesem je šla od tu tež Križevsko vas in čez vse kresove, ki so goreli doli do Vinice in Starega trga: »Hej Slovenci naša reč slovenska.« Nebo in zemlja je bila večeraj priča našega veselja.

Le en oblaček je megil nekaterim čisto veselje na dnu slovenskega srca: kakšne bodo posledice? Tako smo ugibali in modrovali: kaj bo z glavarstvom v Metliki? Komaj smo ga dobili in pozdravili, pozdravili vsi, tudi tisti, o katerih se je reklo, da smo nasprotni — pa nismo bili nasprotni glavarstvu, le bali smo se, da nam utegne postati ovira tej naši veliki želji, ki nam je šla čez Gorjance, in ki nam jo je naš modri vladar ta dan uresničil — komaj smo dobili glavarstvo, pa že vstaja bojazen, kaj bo z njim.

Pa menda bojazni ni treba! Tisoč let smo si šli obe belokrajnski polovici ob strani in tudi v naprej si bomo šli in se ne bomo bodili in si ne-

voščljivost uganjali sedaj, ko nam je prisiljal ta veliki dan. Živijo Črnomelj, živijo Metlika, živijo slovenska Bela krajina, Bog živi Slovenijo in našo mater Jugoslavijo!

Zahvala srečne Bele Krajine

Bela Krajina, 1. sept.

Zeljo smo pač imeli tja gori čez Gorjance in naše misli so begale proti naši lepi Ljubljani, pa smo čutili: če blagor domovine zahteva od nas to žrtev, jo v skupno korist doprinesemo. In tako nas je v naši ljubezni do domovine našel poljub naše Jugoslavije, naša ljubeča skrb vladarja, da naredi konec naši preizkušnji in nas vrne v bratski objem naših dragih, ki so nas ljubečega srca, z odprtimi rokami pričakovali gori v dravski banovini, v naši Sloveniji.

Nemogoče je popisati navdušenje naroda, s katerim je to nepričakovano novico sprejel. Obrazi kar žarijo veselja in le mala senca bojazni se še komu skriva pod trepalnice: kaj če to ni res? Pa je res, in vemo da je res, ker je to zakon z imenom Njegovega Veličanstva podpisan, podpisan na Bledu, ki je oko naše najožje in najljubše domovine; in zdaj vemo, da je Bled zares oko, kajti od tam je naš vladar videl, kolika je ta domovina, kje so njeni udje, najmlajše kćerke matere Jugoslavije, Slovenije.

V gruclah se zbirajo ljudje in pripovedujejo in dokazujejo in razmotirajo in znova gledajo kako zakon veli. Tam pa jasno in razločno slove, da okraja Črnomelj in Metlika prideta v dravsko banovino.

Pa smo hiteli na radijo. Nikdar še nismo tako napeto in željno poslušali, kaj bo povedal — bilo

ni nič. Pa bi radi še zvedeli kdaj stopi zakon v veljavo itd. No, pa tega bomo že še počakali in kmalu dočakali — saj glavno smo zvedeli: naša najtoplejša želja je izpolnjena! Za drugo vemo pa to: kakor je naš vladar videl in izpolnil našo željo, bo videl in izpolnil željo vsem, ki so izročeni v vladu njegovemu žezlu.

Nas, tu pod Gorjanci skrite, ki nas od nikoder videti ni, nas je videl, in poslušal je utrip našega srca in čutil naše hrepenje in zato mu po vseh naših mestih in vseh done živio klici in godbe igrajo in tamburice svirajo, da je današnji popoldan in današnji večer resnično praznik našega veselja, praznik naše ljubezni do domovine in zvestobe do našega ljubljenega vladarja in vsa Bela Krajina kliče s srcem in besedo: Zivela Slovenija, zivela živio Jugoslavija, živio Ljubljana! — Gorjancev ni več, da bi nas delili, Gorjanci so še, da tja gori stopimo in pogledamo gori do Triglava in doli do Kolpe in pogledamo to domovino in se naslajamo ob lepoti, ki nam jo je Bog dal, da z njo obogatimo in okrasimo našo lepo skupno mater Jugoslavijo.

Bog živi vas vse naše brate, ki nas z veseljem pozdravljate.

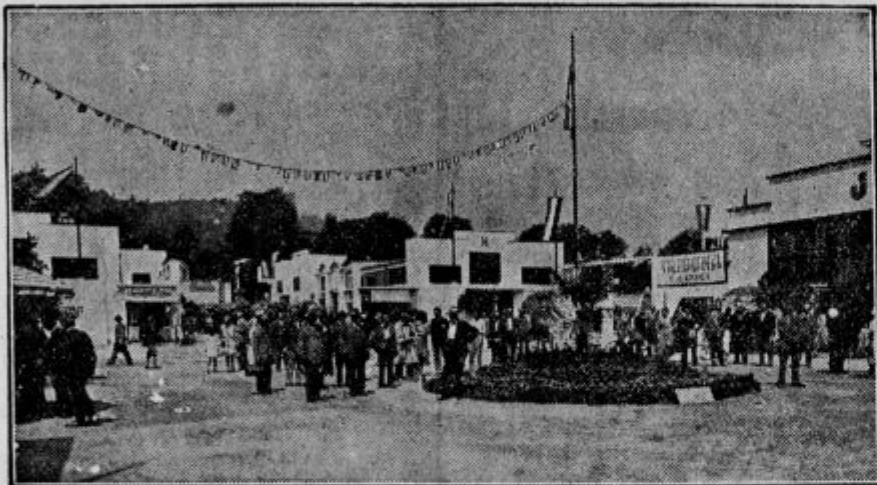
Slovenski kmetje se zahvaljujejo kralju

Ljubljana, 2. sept.

Jugoslovanska Kmetška Zveza v Ljubljani izreka Vašemu Veličanstvu najiskrenejšo zahvalo, ker je Vaše Veličanstvo blagovolilo okraja Črnomelj in Metlika priklopiti k dravski banovini ter tako vse slovensko kmetško ljudstvo v Jugoslaviji združilo v eno upravno celoto.

Naj živi Vaše Veličanstvo!

Desetletnica velesejma

Ljubljana, 2. septembra.

Jutri pred 10 leti, dne 3. septembra 1921, je bil slovesno odprt prvi ljubljanski mednarodni velesejem. Tedaj so bili še vedno nemirni časi in vse naše gospodarstvo se je nahajalo v dobi razvoja in mladostnega dviga. V teh časih je prišel velesejem ter začel najuspešnejšo propagando za naše gospodarstvo. To svojo nalogo je vestno vršil vse doslej. Ni pa pozabil še na druge panoge našega narodnega udejstvovanja. Jesenske razstave so postale predvsem kulturne razstave. Velesejem je poskrbel tudi za naše kmetijstvo in vsako leto v jeseni tudi pokazal obširno kmetijsko razstavo. Pritegnil je k sodelovanju tudi druge stroke in

tako smo lani videli bogato lovsko razstavo, letos pa zanimivo razstavo slovenskih mest s tujsko-prometno razstavo. Tako je velesejem vsako leto pritegal najuspešnejšo propagando za vse panoge našega udejstvovanja.

Posebno pa mu mora biti hvaležna Ljubljana, v katero privabi vsako leto na sto tisoče obiskovalcev iz vse Slovenije, iz ostale države in inozemstva. V mnogem je povečal zanimanje za Ljubljano in naše kraje.

Ljubljanski velesejem se je vedno zavedal svojih gospodarskih in kulturnih namenov ter mu želimo tudi v bodoče tako plodonosnega delovanja kot doslej.

Drugi sledovi za morilcem v Gačniku

Bahman in žena nedolžna?

Maribor, 2. septembra.

Prstni odtisi, ugotovljeni na omari v hiši amorjene Heričeve, se ne skladajo z Bahmanovimi, kakor smo že poročali. Nastalo je potem takoj vprašanje, s čigavimi se potem strinjajo? Pri natančnem pregledu prstnih odtisov raznih zločincev, ki jih ima varnostna oblast v stalni evidenci, se je mogla skladnost takoj ugotoviti. Gre za zločinca, ki je odsedel šestletno zaporno kazen v tukajšnjih zaporih. Njegovo ime zaenkrat v interesu preiskave drže v najstrožji tajnosti. Našle so se namreč nekatere priče, ki so izpovedale, da so ga videle usodno noč, t. j. dne 28. avgusta proti devetih zvečer na potu v Gačnik. Nadalje je toliko stvar zanimiva, ker si je bil dotičnik svojčas z Bahmanovimi v lasih. Tako se je moral sum varnostnih oblastev zgostiti na tega moža, ki je bil izginil v smeri proti meji.

Te dni pa so prišli varnostni organi na dobro sled; ko so se avstrijski orožniki, o vsem dobro poučeni, bližali neki hišici onstran meje, kjer si je bil dotičnik pri neki kmetici izposodil brivski aparat, da se bo bril, je, videč orožnike, nenadoma vstal od mize ter na eni polovici obraza obril, na drugi pa neobrit planil iz hiše ter izginil v bližnjem gozdu. Toliko je situacija že razčiščena, da je skoraj nemogoče, da bo mogel uiti roki pravice, ki ga išče. Značilno je nadalje tudi dejstvo, da so vsi poizkusi zasliševanja Bahmana brezuspešni, ker začne Bahman pri prvem vprašanju kakor otrok jokati in ga potem ni mogoče utolažiti. Skrivnostni umor v Gačniku je še vedno nerazčiščen: kdo je pravi krivec? In ali se bo posrečilo dognati dejanski položaj? V tej smeri gre zanimanje mariborskega, pa tudi okoliškega občinstva.

Živinski sejem v Ljubljani

Ljubljana, 2. sept.

Danes se je vršil v Ljubljani živinski sejem. Po podatkih, ki smo jih dobili na klavnicu, je bilo prignanih na sejem 128 konj in 25 žrebcev, 87 volov, 110 krav, 39 telet, 128 prašičev. Opaziti je bilo lahko dvig cen, kar je v jeseni, ko je živina dobro rejena, reden in umeven pojav. Prodanih je bilo 30 konj, 41 volov, 46 krav, 15 telet in 79 prašičev. 6 volov je bilo prodanih — po podatkih klavnice — po ceni 750 Din. Ti voli so bili povprečne težke 600 do 750 kg, bili so torej la vrste. Drugi voli so bili prodani povprečno po ceni 6 do 7 Din kg, po večini pa po 5,50 do 6 Din. Debele telet so se prodajale po enaki ceni kakor voli. Krave, namenjene za klobase, so se prodajale po 2,50 do 3,50 Din (Bog ve, koliko mesa od teh krav bo prodanega na trgu za goveje meso?). Prašiči za rejo so se prodajali po ceni 120 do 180 Din kos. Klavnih prašičev ponavadi na ljubljanski sejem ni, ker jih mesarji kupujejo na deželi. Na klavnici so, drvo, da so cene prašičem že po 9—10 Din kg, hrvaškim pa po 12 Din kg. Ta cenitev je očitno pretirana navzgor. Saj gredo domači pršutarji celo po 7 Din kg.

To so vsi podatki, ki smo jih mogli dobiti na mestni klavnici. Več nismo mogli dobiti. Prosili smo za povsem točne podatke, pa so nam postregli samo s povprečnimi. Kadar prihodnjič pride naš poročevalec zopet na mestno klavnico prosit za točne podatke o živinski kupčiji, želimo, da ravnateljstvo klavnice postreže z vsemi podatki, ki jih ima, to je tudi s tem, koliko in kateri mesar je kupil živino, po čem jo je plačal, dalje pa tudi, koliko je živine dalo mesa in mesnih odpadkov.

Od tržnega nadzorstva pa pričakujemo podatke, v kolikor si jih ne bomo priskrbeli sami, po čem je mesar meso prodal. Le na ta način bo mogoča kontrola javnosti glede pretiranih dobičkov mesarjev. V interesu konzumentov bi bilo želeli tesnejšega sodelovanja med mestno klavnico in tržnim nadzorstvom. Saj sta to dve ustanovi, ki morata povsem točno nadzorovati, po čem se giblje cena mesa in ali mesarji predrago prodajajo meso. Klavnica je last mestne občine in v mestni občini tvorijo naravnost ogromno večino konzumenti mesa, mesarji pa malenkostne promile. Pričakujemo, da take komunalne ustanove, kakor je mestna klavnica, podpro borbo javnosti, kmetov in konzumentov proti pretiranim dobičkom vmesnih posredovalcev. Isto velja tudi za ljubljansko tržno nadzorstvo in druge oblasti.

Nam pa še posebej na drugi strani ni vseeno, če mesarji živino napol zastoni kupujejo od kmeta, ki danes živi dobesedno v bedi in pomanjkanju ter v grozni gospodarski stiski, in meso obubožanemu konzumentu pretirano drago prodajajo. V časih sedanjih stisk vseh stanov bi morali tudi mesarji doprinesiti svoj delež za omiljenje bede. Ne pustimo, da bi kmet propadal in konzument stradal na ljubo enemu maloštevilnemu stanu!

Viničarija v plamenih

Maribor, 2. sept.

V torek zvečer je objel plamen viničarijo posestnika Ornika pri Sv. Petru. Mariborski gasilci so prihiteli na mesto požara in preprečili, da niso plameni obljeli gospodarskega poslopja. Škoda se ceni na 25.000 Din.

Domnevalo je, da je ogenj podtaknila zlobna roka.

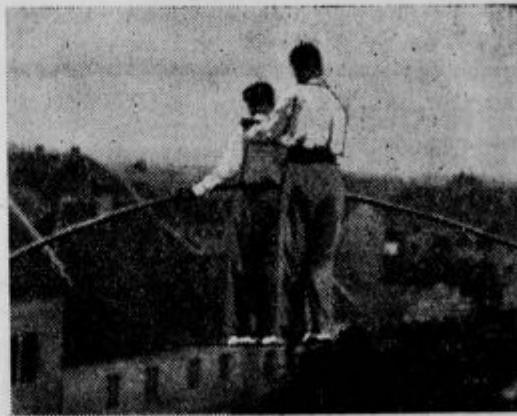
Pomen tujsko-prometne razstave

Ljubljana, 1. septembra.

Pomen tujsko-prometne razstave, ki se vrši v okviru jesenskega ljubljanskega velesejma do 9. septembra, ni samo v tem, da se bodo razni predmeti razstavili, temveč pomen tujsko-prometne razstave je bolj v vzgojnem pomenu. Priprave zanj so prisilile posamezne krajevne činitele, da so začeli razmišljati o tujem prometu, da so ugotovili v svojem kraju samem razne nedostatke ter jih skušali še tekom leta odstraniti iz živga spoznanja nove potrebe in ne samo radi tega, da bodo lahko na razstavi popolnejši. Zavest, da je z raznimi tujsko-prometnimi napravami gostilničarstvo in hotelstvo v tesni zvezi, je rodila na vse strani zelo ugodne pojave in gibanje v vseh naših tujskoprometnih krajih. Nobeno drugo gibanje bi ne moglo tako ozko spraviti v stik tujsko-prometno pospeševalno službo in tujsko-prometne interesente kakor razstava in študije za to razstavo. Marsikje so se zavedli, da nimajo niti ene slike svojega kraja ter so naročili sliko, drugod ni bilo na razpolago niti fotografije, zopet drugod se je takoj čutila potreba po kopališču, po regulaciji in kanalizaciji in podobno, skratka, v razgovorih, ki so jih imeli ti tujsko-prometni interesenti med seboj in z zastopniki tujsko-prometne pospeševalne službe, bodisi od strani Zveze za tujski promet ali pa Tujsko-prometnega sveta Dravske banovine, ali z zastopniki mesta Ljubljane, se je rodila marsikatera zelo važna in plodonosna misel in storil marsikateri sklep, ki še išče najkrajše poti do ustravitve.

Zato upamo, da bo tujsko-prometna razstava pomenila res v razvoju naše tujsko-prometne pospeševalne službe veliko zarezo ter bo tvorila podlago za nadaljnje delo v tem področju. Prireditelji te razstave nimajo druge želje pri tem, kakor da bi v gospodarski krizi, ki se je pojavila tudi pri nas, pripomogli k olajšanju te krize ter da bi izpadek, ki nastaja našem narodnemu gospodarstvu v tej krizi, nadomestili na drug način, predvsem s tujskim prometom, ki je n. pr. za druge kraje, predvsem Italijo, Tirolsko in Švico, zlat rudnik.

Drznost naših akrobatov

Dva akrobata na žici.

Eden stoji z glavo na žici. Drugi pa se z zobmi drži žice.

Ljubljana, 2. septembra.

Človek skoraj ne bi verjel, pa je vendarle res, da so trije Ježiči, ki so se navdušili ob spretnosti profesorja Strohschneiderja, prekosili svojega vzornika. To velja zanje tembolj, ker jim je zadoščalo eno leto vaj, da so mogli nastopiti na javni produkciji, ki po svojih drznostih in vrtolomnostih Strohschneiderjeve poseka. Ze dejstvo, da je med njimi invalid brez roke, je zadosten dokaz, kaj vse premore trdna volja in pogum. Točke, s katerimi nastopajo, so v marsičem podobne Strohschneiderjevim in vendar zopet take, kakršnih Strohschneider gotovo ne bi mogel pokazati. Tako je na pr. drznost brez primere, stati na žici na glavi, pri tem držati težko palico za balansiranje in še tovariša, ki visi pod žico. Prav tako ni šala iti v dvojce z eno samo palico čez žico. Saj mora tisti, ki lovi ravnotežje s palico, uravnati dvakrat tako veliko težo, namreč svojo in svojega tovariša skupaj. Sem in tja pa se med produkcijami pripetijo nenapovedani slučaj, ki jih mogoče občinstvo niti ne opazi, ki pa vendar po svoji drznosti in nevarnosti presegajo skoro meje verjetnosti. Vsem je znano, da brez palice, ki jo drži akrobat v pravokotni smeri čez žico, sploh ni mogoče obstati na žici. In kaj je storil akrobat invalid brez roke — pri eni od zadnjih produkcij? Šel je do srede, kjer je skušal napraviti most in

Slovenska letovišča in zdravilišča v sliki in besedi

Zveza za tujski promet v Sloveniji v Ljubljani je o priliki otvoritve tujsko-prometne razstave izdala preprosto novo brošuro o naših važnejših letoviščih in zdraviliščih v Hrvaškem, češkem, nemškem in francoskem jeziku. Razven opisa letovišč in za tujski promet v poštev prihajajočih krajev, so navedeni za vsakim krajem hoteli, restavracije in gostilne z cenami sob, prehrane in pensiona ter je tako vsakomur, ki namerava obiskati naše kraje, omogoča hitra in točna informacija.

Poleg bogate vsebine je brošura jako okusno opremljena tudi s slikami in z mapo Slovenije ter jo vsakomur priporočamo posebno, ko je cena brošure Din 10.—, tako nizka, da si jo slehernik z lahkoto nabavi.

Dobi se v vseh večjih knjigarnah, biljetarnicah Putnika, pri Zvezi za tujski promet v Ljubljani, Dunajska cesta 1 in za časa velesejma na tujsko-prometni razstavi v paviljonu »J«.

Nesrečen padec

Domžale, 31. avg.

Posestnikov sin Mihael Pavovec je peljal danes popoldne iz Ljubljane v Depaljo vas pri Trzinu z enovprežnim vozom polno praznih sodov domov. Pri črnuškem mostu so se mu pridružili trije kmetje in ga prosili, da bi se z njim peljali, ker imajo še dolgo pot do Tuhinja. Voznik jim je dovolil, naker so sedli na voz. Eden izmed njih pa je splezal na visok prazen sod. Na opomine voznika se ni nič menil in peljal dalje. Ker je cesta polna kotanj in še nasuta z grobim gramozom je voz nihaj. Blizu Trzina pa je oni na vozu vled sunka zgubil ravnotežje ter zletel v loku na cesto in nezavesten obležal. Vled močnega padca se mu je kamen zapil v čelo, poškodoval močno po obrazu in dobil tudi notranje poškodbe. Neki mlado vozeč avtomobilist je ponesrečenca našel na svoj avto in ga odpeljal v ljubljansko bolnišnico. Ponesrečenec, čigar ime je še neznano, je baje neki posestnik iz Smartna pri Tuhinju.

Pravkar je izšel Album moderne stanovanj. opreme za leto 1931—1932 v založbi ERMAN & ARHAR. Šl. Vid nad Ljubljano. Cena Din 30.—

Tako morate jemati solnčne in zračne kopelji!
Pred solnčenjem, toda ne z mokrim telesom, nadrgnite se temeljito s

NIVEA-CREME (olje za
masažo)
NIVEA-ULJE

Oboje vsebuje - čisto svoje vrste - encirir sestavino za nego kože, oboje zmanjšuje nevarnost solnčarice, oboje potegne polt tudi ako je neba oblačno. Nivea-creme Vas oblači pri vročini, Nivea-ulje Vas varuje ob slabem vremenu pred hladom in s tem tudi pred prehladom. Zato morete tudi v času neprijetnih dni izpostaviti svoje telo svetlobi, zraku in vodi.

Nivea-creme Din 5'— do Din 25'—, Nivea-olje Din 25'—, Din 35'—.

Proizvajal: Jugosl. P. BEIERSDORF & CO., d. s. o. j., MARIBOR, Gregorčičeva ulica št. 24.

Kaj pravite?

Gospod urednik! Ker vas imam rad, vam takoj sporočim vsak važen doživljaj, ki se pripeti v teh zanimivih časih. Zadnjič sem vam tudi nekaj poslal, pa ste v koš ergli, kakor vidim. Pa vam nič ne zamerim, ker vem, da delj in globlje vidite ko jaz, ki se nič ne razumem ne na politiko ne na diplomacijo, pa zapišem vse tako, kakor mi pride na misel. Torej zadnjič sem pregledaval »Ilustri-ranega Slovenca«, ki ga res mojsrsko urejate moj prijatelj, gospod Erjavce. Pa vidim podobo, ki sem jo imel za nekakšen egiptovski ali babilonski tempelj ali pa za kakšno moderno palačo na koloni-jalni razstavi v Parizu, ki bi jo bil tudi jaz rad šel gledat, če bi ne bila moja žena proti. Ko pa pogledam, kaj je gospod Erjavce pod tisto sliko napisal, berem, da je to blejski otok, kakor si ga moderen umetnik zamišlja. Kmalu da me ni erglo s stola! V velenestu bi se ta kamenita gora golovo podala — vsa čast umetniku! — toda na Bled? Ali ni ta otok s preprosto cerkvico, do katere prideš po stopnicah med ljubkim zelenjem, tak nedosežen produkt naše slovenske narodne umetnosti in lepote, da ga ne more nadomestiti sam Michel-angelo? Pa Michelangelo bi tudi golovo ne prišel na misel, da bi blejski otok z vsem, kar je na njem, tako skazil, če bi ga bil poznal. Kdo bo pa šel na Bled obdodati moderen tempelj s pritlikli-nami, celo goro kamenja, ki se dečja iz jezera, naj bo še tako genijalno zamišljena? To tuji vi-dijo doma pri sebi, na Bled pa se gredo odpotit od kamenja, da vidijo nekaj, kar je zrastle iz na-rave in preproste narodne duše. Torej lepo vas prosimo, gospodje umetniki, zamišljajte, kar vam drago, mi smo ponosni na našo res od Boga na-vdahnjeno, globoko slovensko moderno umetnost, za katero nas lahko ves svet zavida — toda blejski otok pa pustite čisto tako, kakor ga je naš narod okintal v ljubeznivosti in preprostosti svojega srca. Naročnik.

Kamnik

Oseba vest. Te dni je prevzel posle gvardi-jana frančiškanskega samostana novoimenovani gvardijan č. g. p. dr. Hadrijan Kokolj. Novi gospod gvardijan je v Kamniku in okolici še dobro v spo-minu, saj je bil že več let profesor v bivši frančiškanski gimnaziji, gvardijan itd. — V Kamnik je došel te dni tudi č. g. p. Konstantin Urankar, ki bo prevzel katehezo na deški soli. Iz Kamnika pa je odšel č. g. p. Beneš Krakar ter p. Kerubin Begelj. Novodošla gospodoma želimo kar najbolj bogato žetev med našimi meščani in okoličani! Iskreno pozdravljena in dobrodošla! — Odhajajočim pa naša zahvala!

Iz delavskih vrst. Tovarna »Titan« je redu-rala zopet nekoliko kvalificiranega delavstva. V smodnišnici so ta teden pričeli zopet delo. In sicer so bile sprejete nazaj dosedaj le delavke. Kdaj pridejo na vrsto tudi delavci, se še ne ve.

Novo mesto

Spremembe pri usmiljenih bratih v Kandiji. Pri usmiljenih bratih v Kandiji je nastopila slede-ča sprememba. Imenovan je bil od generalnega de-finitorija za generalnega delegata g. A. R. P. For-tunat Hrčič, kateri je obenem tudi predstojnik kon-venta v Kandiji.

Velik šhod Marijinih druž novomeške deka-nije se je vršil pretečeni ponedeljek na prijazni Trški gori pri Novem mestu. Dekleta so se odzvala vabilu v upravnem rekordnem številu, tako da je bilo na Trški gori živahno kot ob običajnih žegnanjih ali pa še bolj.

Potres. V torek popoldne ob 17.18 smo čutili v Novem mestu srednje močan potresni sunek, ki je trajal le par sekund.

Prekrasno zbirko damskih plaščev

od najcenejših preprostih do luksuznih veleumestnih modelov
nudi v najugodnejši nakup po reklamnih cenah do 6. t. m.

MODA FR. LUKIČ, STRITARJEVA ULICA ŠTEV. 9.

Kulturni obzornik

BELGRAJSKO GLEDALIŠČE V NOVI SEZONI.
Belgrad, 28. avgusta.

Posebno velikih ansamblskih sprememb v belgrajskem gledališču letos ni. Ravnateljval bo še naprej g. Milan Predić, ki so ga koncem mi-nule sezone z več strani tako ostro napadli. Kon-cem preteklega tedna je za nekaj dni odpotoval v Pariz. Slovenec g. Rakuša, ki se je v zadnji se-zoni večkrat dobro plasiral v dramih, je odšel v Split. G. Radenković je bil postavljen za tehni-škega upravnika banovinskega gledališča v Banja-luki. Nova moč v dramih bo g. Vjekoslav Afrić, ki prihaja iz Sarajeva. Aca Gavrilović se vrača iz Osijeka. Tudi novega režiserja je dobila belgraj-ska drama v osebi g. Nadvornika, ki se je doslej udeleževal v sarajevskem gledališču. Tudi v ope-ri je nekaj sprememb. Dirigenta gg. Brezovšek in Matačić ostaneta. Zanimiv je angažement mlade Bosanke gđ. Bahrije Nuri-Hadžić, ki se je pro-slavila v Švicli. Tudi novega tenorja smo dobili v osebi g. Svetislava Drobika. Ga. Liberte-Rebane pa je nenadoma in nepričakovano zapustila bel-grajsko opero.

Zanimivo bi bilo vsaj malo pogledati v re-pertoirski zamisel g. Predića. V prihodnji sezoni namerava izvajati precej novih del. Posebej na domača, izvirna dramata dela je precej polaga-no. Po dosedanjih načrtih bomo v nastopajoči se-zoni gledali

»Mister Dolar«, ki pa še ni napisana, štiridejan-ko g. Josipa Kulundžića »Ne suviše savesti«, he-rojsko komedijo Mite Dimitrijevića »Sestra Leke Kapetana«, ki je lani žela precejšen aplavz v Za-grebu, komedijo Momčila Miloševića »Jubilej« in tridejansko Ranka Mladenovića z naslovom »Strah od vernosti«. Slovenci z Golarjevo »Vdovo Rošinko« (če bo sploh prišlo do njenega izvajanja) niemo najposrečenejši zastopani.

Slovanski repertoar obsega Dostojevskega »Idiota« v priredbi Ljubljancem dobro znanega režiserja g. Putjate. Katajeva »Deficilije«, Le-vina »Dvanajst stolov«, Poljaka Sjedlickega »Naslednik« in Františka Langerja »Spremeni-tev Ferdiše Pištore«.

Ob stoletnici Goethejeve smrti bo igran nje-gov »Faust« v režiji g. Isajlovića. Pripravljajo še Schillerjeve »Razbojnice«, Brücknerjevo »Eliza-beto« (režira g. Kulundžić), Džonsonov »Volpone« (v Zweigovi predelavi), Molnarjevo komedijo »Olimpija« itd. Francoska drama ni prav izbrano zastopana. Tudi 350letnica Calderonovega rojstva bo posvečen poseben večer. Prva premijera v no-vi sezoni bo obnovljeni Shakespeare-jev »Sen kresne noči«, kasneje pride še do izvedbe »Zim-ske bajke« ali pa »Romea in Julije«.

Opera, ki je v pretekli sezoni čudno živo-tarila, obljublja letos več življenja. Pripravila so bodo sledeča dela: Massenotova »Paie«, Straus-sova »Saloma«, Morana Jakova Gotovca, ki je lani bila tako topla sprejeta med Čehoslovaki, Wagnerjeva »Tannhäuser«, Kasanova poljskega kompozitorja Ružičkega, Puccinijeva »Dekle z za-pada« in po eno delo Rusov Čajkovskega in Rim-skijsko-Korsakova.

Balet, ki ga vodi ga. Kirsanova, ki se je pa šele pred nekaj dnevi vrnila v prestolnico, bo v

Hrastniški otroci so se vrnili

Iz počitniške kolonije na Rakitni, kamor je Krajevna protituberkulozna liga poslala 5 otrok, so se vrnili otroci v ponedeljek, dne 31. m. m. Vsi so izredno zadovoljni in žarečega obraza pripove-dujejo, kako se jim je dobro godilo. Podpirajte stremiljenja lige in pristopajte kot člani, da omo-gočite ligi nadaljnje uspešno delovanje.

Istega dne so se vrnili tudi okoli 150 otrok, ki so prebili cele počitnice pri kmeth v Prlekiji, kamor jih je bil poslal Pomožni odbor, kateremu je duša vikar g. Zalar. — Krajevni protituberku-lozni ligi se je posrečilo zanesti za napravo ko-pališča, za katero je danih nekaj predpogojev, me-rodatne faktorje. S časom bomo torej le prišli do prepotrebne javnega kopališča, ki bo odgovar-jalo higijenskim zahtevam.

Ljubljana

Slovenski otroci se vračajo v Vestfalijo

Ljubljana, 2. septembra.

Dodatno k večerajšnjemu poročilu poročamo še sledeče: Vsi otroci slovenskih staršev, ki so prišli na počitnice na Slovensko, odhajajo jutri v če-trtek. Vseh je 200. Od teh jih je 32 bilo na poči-tniški koloniji v Polhovem gradu, nekaj jih je odšlo v kolonije na morje: v Selca in na Korčulo, večina pa jih je ostala pri sorodnikih staršev na domovih očetov in mater. Mimogrede bodi še po-vedano, da so našli tudi tisto dekletce, ki se je izgubilo na vožnji iz Ljubljane v litjske hribe k stari materi. Dekletce je, po dolgi vožnji utrujeno, zaspalo v vlaku in se odpeljalo nekam proti Ma-riboru ali Hrvatiji. Stara mati pa jo je zaman čakala na litjski postaji. No, zadeva se je srečno končala. Lepi dnevi v Bukovici so minili. Jutri zvečer pojde zopet nazaj v Vestfalijo z 200 dru-gimi. 40 otročičev pojde še dalje, v Holandijo. Tako dolga je že dandanes pot slov. otrok. Iz Ljubljane odhajajo 20.50, z Jesenice pa ob 23.00 ponoči. V pe-tek ob 5 jutraj bodo že v Salzburgu, kjer osta-nejo do 11.37. V Monakovo pridejo popoldne ob 3.40 in se odpeljejo zvečer ob 7.06. V Vestfalijo (Gelsenkirchen) se pripeljejo v soboto ob 9.31 popoldne. G. Tensundern, ta plemeniti slo-venski kulturni in socialni delavec, nemškega rodu in krvi, iz Vestfalijske, ki je prihitel med nas z otročiji slovenskih delavcev, svojih prijateljev, bo tam mlado družbo zopet izročil staršem.

Pridimo se posloviti na kolodvor in mladih Slovencev in prinesimo jim kaj za popolno brašno.

Kaj bo danes

Jakopičev paviljon: Rastava umetnin.
Velesejmska rastava.
Unioni Film »Skale«: »V kraljestvu Zlatoroga«, ob 17. in 20. uri.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar Sv. Petra c. 78 in mr. Hočvar Celovska c. 34 (Lj. VII).

*

☉ Koncert Pevske zveze (nastop 113 društev, 2400 članov) bo v torek, dne 8. t. m. popoldne, točno ob pol treh. Ker je to edini nastop te ogrom-ne pevske skupine za časa kraljevega tedna, opo-zarjamo na ta izredni užitek vse prijatelje sloven-ske umetne in narodne pesmi. Predprodaja vstop-nic v Matični knjigarni. Za slučaj slabega vremena bodo nastopili zbori v uniojski dvorani in dram-skem gledališču. V predprodaji se dobi program in pa partiturna knjižica vse petih zborov, ki stane 5 Din.

☉ Pevcem Ljubljane. Danes pevska vaja ob pol 20 v dvorani akademskega doma. Ob pol 20 zato, ker mora biti ob 21 dvorana prazna. Ude-ležba nujna. — Pevodolci.

☉ Krščanskemu ženskemu društvu v Ljubljani se najtopleje zahvalujemo za blagohotno pomoč o priliki letovanja naših otrok, ki so bili nastanjeni na Homcu pri Kamniku. Stotisočkrat Bog povrni! Vsi prizadeži stari Gramozne jame.

☉ Šiskarji! Šišenska prosveta vabi člane in članice ter prijatelje, da se v nedeljo, 6. t. m. ude-ležijo polnoštevilo spreveda ob odkritju spomenika kralja Petra I. Osvoboditelja. Po dogovoru nasto-pijo vsa šišenska društva skupaj pod imenom »Ši-ska«. Povabljene posebej narodne noše, ženske in moške! — Šiška nastopi samostojno. Spreved se se-stavi pred Gasilnim domom v Šiški! — Šiskarji — pokažimo koliko nas je!

Kolinska
TVORNICA
ČIKORIJE

REDILKA KAVA

Okusna in zdrava je
KOLINSKA KAVA

☉ Vpisovanje na drž. konservatorij v Ljubljani se vrši še danes dan od 9—12 in od 15 do 17. V petek in soboto so sprejemni izpiti in sicer ob 10 in ob 15. V ponedeljek, dne 7. septembra začne plem redni pouk. V interesu rednega po-tuka je, da se gojenci pravočasno vpišejo in v dolo-čenem terminu napravijo sprejemni izpit. Zamud-niki bodo plačali učne prispevke za cel september, čeprav se pozneje prijavijo.

☉ Sola Glasbene Matice Ljubljanske vpisuje stare in nove gojence še danes in jutri. V soboto popoldne je že razdelitev učencev k učiteljem in določitev provizoričnega urnika. Zato naj se zbero vsi gojenci šole Glasbene Matice v soboto popol-dne v pevski dvorani in sicer ob 15 učenci kla-virja, ob 16 učenci violine in ob pol 17 učenci ostalih instrumentov, da zvedo dodelitev k učite-ljem in provizorični urnik, ki se kolikor je le mo-góče sporazumno določi.

☉ Velesejem v nedeljo. Radi velikega na-vala, ki ga pričakujejo v nedeljo na velesejmu, ne bosta zadostovali običajni blaginji pri glavnem vhodu in bo zato odprl velesejem dosedanj nočuo blagajno na šišenski strani že ob osmih jutraj za dnevni promet.

☉ Československa dopolnovaci škola v Ljubljani zve zdvoile pp. roditelje, aby priviedli své děti k zápisu, který se koná 3. a 4. t. m. od 4—5 hod. odpol. ve školní místnosti Mladiky, Bleiweisova c.

novi sezoni repertoarsko zelo bogat. Posebej opo-zarjam na vpriporitev domače »Ohridske legen-de« g. Stevana Hristića. T. P.

*

Josip, Fr. Knaflič: Tri rože. Devet črtic, ki jih je izdal Josip Knaflič l. 1930 v samozaložbi v Ljubljani, priča o izbornem pripovedovalnem talentu tega pisatelja. Osebo zna očrtati s par pote-zami, da jasno stoji pred nami v vsej svoji opo-stavnosti ali zagonetnosti; dogodki se odvijajo hitro in gladko, od slike do slike, ki presenečajo po svoji realistični, kakor da jih gledaš v globoko pla-tičnem filmu; na koncu se izostri vse v mate-matično sigurno učinek, bodisi da je duhovita sen-tenca, sešega in pikra (Vožnja z gospo Doro), ali globoka resnica življenja v neizrečni preprostosti (Zgodba o dobroti), ali pa poudarek tajinstvenosti človeške duše (Tri rože) in njene demoničnosti (Ženska s čarovniškim smehljajem) ter neumisljenosti prirode (Volčja noč). Tudi je Knafličev dar pripovedovanja navzlic svojemu verizmu zelo iz-glajen, da marsikaj iz njegovega peresa predstavlja naravnost vzor-čtivo. »Tri rože« razodevajo ro-manopisca z vprav poevsvo zmožnostjo pretrese-nja duše in osvetljevanja njenih tajnih globin — druge črtice ga zopet kažejo kot mojstra pričar-ovanja »štimunge«, ki se sproži v duši zlasti ob di-vjanju človeških elementov. Kadar pa hoče, je Knaflič tudi zloben odkrivalec človeških slabosti v vsej njihovi smešnosti in tudi grdoti ali pa tudi lehak in ščetgataj kot kozér. Zbirko njegovih črtic zelo priporočam vsakemu kot prijetno in duhovito čti-vo; avtorju pa priporočam, naj se loti večje teme, v kateri bo mogel razviti ves svoj veliki talent. F. T.

Važno! Ne prezrite!

Slavnostna izdaja »Slovenca« izide v doslej nedoseženi nakladi v nedeljo zju-traj. Segali bodo po njej ne samo številni obiskovalci velesejma, ampak tudi mnogi desetstični došli gostov in vse prebival-stvo širom Slovenije radi izrednega obsega.

Vsem pridobitnim krogom, pred vsem pa vsem razstavljalcem na velesejmu, je vsled tega

oglaševanje v »Slovencu«

nujna potreba, ker je priporočilo v tako razširjenem dnevniku za vse eminentne važnosti. Našem tozadevnemu povabilu se je odzvalo že lepo število inserntov, vse druge pa prosimo, naj v lastno korist

ne odlašajo z naročilom,

ker zadnji dan ne bomo mogli vsem tako postreči, kakor bi bilo želeli.

Oglasna naročila sprejemamo danes in jutri ves dan, v soboto zjutraj pa le še najnujnejše objave.

Oglasni oddelek

»Slovenca«

Telefon: Ljubljana 29-92 in 30-30,
Maribor 29-50.

☉ Včerajšnji živilski trg je bil dobro založen ter tudi sicer zelo živahen. Prevladuje sadje vseh vrst, od bosanskih sliv, smederevskega grozdja, pa do štajerskih jabolk in hrušk. Grozdje ima silno različno ceno, ki se ravna po kvaliteti blaga ter po množini, ki je na prodaj. Lepo namizno grozdje iz grašine Vurberg pri Ptujju so ponujali po Din 5 ter je bila tamkaj vedno velika gneča ljudi. Tudi Belokranjci so delali z grozdjem dobre kupcije. Skoda le, da grozdje iz Belokrajine ni vedno in ne dovolj sortirano. Pa navadno tudi ni iz Bele Kra-jine, ampak s Hrvaškega. Ta nedostatek zelo vpliva na ceno. Prodajalci nudijo v eni sami ko-sari celo vrsto različnih sort, dobrih in slabih. Ne vsi sicer, ampak velika večina. Lepo grozdje, črno in belo, so prinesli iz okolice Karlovca ter ga pro-dajali po 6 Din, pozneje po 5 in 4, proti popoldnu celo po Din 3 kg. V Karlovcu velja takšno grozdje Din 2 kilogram, pa tudi ceneje se dobi. Zato pri-našajo domačini grozdje rajši v Ljubljano, kjer ima nekoliko ugodnejšo ceno. Seveda vzame veliko prevoz blaga iz Karlovca v Ljubljano, tako da je prodajalec, ki blago sam pridelal in ga pripelje v Ljubljano le manjšo množino, par košar, le ne-znatno na boljsem. — Izmed jabolk so prodajali le boljše vrste, največ namizne sorte, zelo lepo blago. Štajerska jabolka so bila po Din 4, pripeljali so jih mnogo iz okolice Brežic. Lepa domača ja-bolka z Gorenjskega so bila po Din 3. Hruške so prodajali po Din 4 do 5 kilogram, drobne ter razne vrste rjavk celo po Din 2 do 2.50 kilogram. Slive so bile po Din 3 in 4 kilogram. — Gobari-ce niso zasedle na trgu vsega svojega prostora, ki se razprostira vzdolž semenišča. Na razpolgo je bilo le nekaj košar jurčkov po Din 3 merica ali Din 12 kilogram ter nekaj malega lisic po Din 1.50 do 2 me-rica. — Zelo živahno je bilo pri prodajalcih sira, ki so svoje blago prodajali po Din 28, 26 in 24 ki-logram. Najdražji in najboljši je bohinski sir, ki ima stalno ceno Din 28 za kilogram. — Masla je bilo takisto dovolj po Din 36 kilogram. — Manj kakor sicer je bilo perutnine. Tudi jajc n'ibilo mno-go, prodajali so jih po Din 1 komad. — Pač pa je bilo dovolj vseh vrst zelenjave, zelo malo krom-pirja, ki se je dobil po Din 1 kilogram.

☉ Cenik jedilom ob slavnostnih dne 6., 7., 8. septembra za društva in večje družbe, ki se v na-prej naročijo v navadnih gostilnah: — Posamezne jedi: juha, porcija v dovoljni količini Din 3; go-vedina, porcija Din 8; prikuhe po Din 3; sadje, kompoti in močnate jedi po kvaliteten cenah. — Kosilo: Navadno, juha, meso in prikuhe Din 10; isto s telečjo pečenko Din 12; isto s svinjsko pe-čenko od Din 14 do 16; posebno naročeno Din 18. — Pečenka: telečja od Din 10 do 12; Svinjska od Din 12 do 14. — V provrstnih in hotelskih restavracijah pa ostanje cene a carte. — Na povabilo Mestnega magistrata in po sklepu širše združne odbore se je dne 25. avgusta 1931. se je dogo-vorilo v slavnostnih dne 6., 7. in 8. septembra t. l. ob priliki odkritja spomenika Kralja Petra I. Osvo-boditelja, priporočati cenj. tovaršnim gostilničar-jem ljubljanskim kolikor možno enotne maksimalne cene v prehrani ljudstva, katerega se ob ugodnem vremenu pričakuje velike množice iz vseh krajev. Ta dogovor in določitev najvišjih cen naj služi namenu, da se pri tej priliki ne boče tu pa tam pre-tiravalo v cenah prehrane, da zadobe udeležniki teh slavnosti utis na Ljubljano, posebno pa še na nje gostilničarstvo, da si ohrani naš dober sloves kot solidni, točni in pošteni gostilničarji. Navedeni cenik naj se razobeši vidno na več mestih gostil-niških lokalov. — Zadruga hotelirjev, gostilničar-jev, krčmarjev, kavarnarjev, žganjetočnikov in iz-kuharjev v Ljubljani.

☉ Ljubljanski gostilničarji se vlijudno opo-zarjate naznaniti svoji zadrugi koliko lahko eden ali drugi sprejme gostov v času slavnostnih dni t. j. 7. in 8. septembra, da bi se moglo porazdeliti iste v občo zadovoljnost. — Načelnstvo.

☉ Stanovanjski urad velesejma posluje od 7. do 24. na glavnem kolodvoru v baraki poleg restavracijskega vrta. Telefonska številka je 2720.

☉ Ker je pričakovati za čas Kraljevega tedna velikanskega navala tujcev in ker predvideva število sob, ki so jih stanodajalci prijavili stano-vanjskemu uradu velesejma, ne bo zadostovalo, je preskrbel stanovanjski urad tudi zasilna pre-nočišča na slami. Ker je za ta prenočišča na razpolgo le omejeno število rjuh in odej, se vsi posetniki opozarjajo, da v lastnem interesu vzamejo v obzir tudi to dejstvo.

☉ Učenje obrtno-nad. šole pri Sv. Jakobu, ki si žele ogledati velesejem, naj se zberejo v če-trtek 3. septembra ob 14 pred kopališčem »Ilirija«, Vstopnina 3 Din.

FOTOAPARATE

svetovnih trvdč Zeiss-Ikon
Rodenstock Voigtlander,
Welta, Certo itd. ima vedno v zalogi Jugoslovan-ska knjigarna v Ljubljani. — Zahtevajte cenik! —

Dnevna kronika

Vsem župnim uradom ljubljanske školijske

Gospod predsednik ministrskega sveta je sporočil kr. banski upravi dravske banovine v Ljubljani željo, da se v nedeljo, dne 6. septembra 1931, za rojstni dan Njegovega Visočanstva prestolonaslednika Petra opravi zanj zahvalna služba božja. Zato se določa, naj se v cerkvah opravi služba božja s sveto mašo in zahvalno pesmijo, pri čemer se je držati navodila v školijskem listu 1931, str. 76. V ljubljanski stolnici bo služba božja ob 8 zjutraj.

Školijski ordinariat v Ljubljani, dne 2. sept. 1931.

Vsakoursine ure

zlatina, srebrnina in optični predmeti po znižanih cenah pri

L. VILHAR

urur

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 36

Pevska zveza

Legitimacije (zadnje) so šle danes 3. t. m. na pošto. Zbori, ki ne dobivajo pošte ob petkih in sobotah, naj gredo ponje. Navodilo je poleg. Iz teh nih razlogov jih nismo mogli prej poslati.

Posebni vlaki bodo odhajali iz Ljubljane v torek 8. septembra okrog enajstih (23) proti Dolenjski in Gorenjski. Za druge proge še ni gotovo.

Zbori, ki bodo že v ponedeljek tukaj, bodo imeli v torek ob 8 skupno sv. mašo s petjem pri uršulinkah. Udeležbe naj se je tudi zbori, ki bodo do tedaj v torek že v Ljubljani.

Požar in nevihta

St. Vid pri Stični, 1. sept.

Davi je nastal v hiši Pekolj Jožefa, Veliki Gaber št. 48 požar, ki je uničil hišo in vsa gospodarska poslopja. Ogenj je nastal vsled neprebrnosti. Sosedovo hišo so ubranili, da se ni vžgala.

Nevihito smo imeli pa v ponedeljek popoldne. Med nalivom je padalo marsikatero ledeno zrno. Vendar ni naredilo posebne škode. S košnjo otave so dolgo odlašali, češ da bude bolj porasla, kajti vsled dolgotrajne suše je ostala zelo nizka. Sedaj je pa pospraviti ne morejo, ker dež nagaja.

Prvi jugoslovanski alpski velefilm

Koledar

Četrtek, 3. septembra: Evfemija; Doroteja in tov.

Osebnosti

— Poročil se bo 3. t. m. ob pol 12 v župni cerkvi na Bledu g. dr. Janko Golias, tajnik kr. mi. nisterstva za zunanje zadeve v Belgradu, z gospodino Hildo Mildner, Mlademu paru želimo obilo božjega blagoslova!

Ostale vesti

— Oglasna naročila za prihodnjo nedeljsko slavnostno številko naj izvolijo oddati cenjeni inserenti kolikor mogoče takoj, najkasneje pa do petka popoldne. Za lepo opremo oglasa in namestitvev istega na zaželenem prostoru moremo poskrbeti le tedaj, če se z oddajo oglasa ne čaka do zadnjega dne. Prosimo torej, pravočasno!

— Zastave in delegati prosvetnih in izobraževalnih društev, deklinski in fantovskih krožkov se zbera v nedeljo ob 9.30 med Jugoslovansko tiskarno in pa Zmajevim mostom. Na čelu te skupine bo korakala godba Krekovega prosv. društva iz Jesenic. Zato je dolžnost vseh članov in članic prosv. društev, da se udeležijo v tej skupini slavnostnega sprevoda.

— Narodne noše iz Ljubljane, ljubljanske ekolice se vlijudo vabijo, da se udeležijo kot zastopniki prosvetnih in izobraževalnih društev v nedeljo, 6. t. m. slavnostnega sprevoda kolikor mogoče v obilnem številu. Dobrodošli so tudi košnjički in narodni nošarji, razne skupine na okrašenih vozovih. Zbirališče je ob 9.30 med Jugoslovansko tiskarno in Zmajevim mostom. Preskrbite si pravočasno izkaznice na občinskem uradu za četrtinsko vožnjo.

— Danes izide septembrska (9.) številka »Ilustracije«. Številka je posvečena slavnostnim dnem o priliki odkritja spomenika kralju Petru I. Osvoboditelju, prinaša pa tudi obilo drugega gradiva, ki mora danes zanimati vsakega bralca. Mnogi lepih slik poljskega besedilo. Zato opozorjamo vse, da jih vabi izbrano štivo in lepe narzorne slike v »Ilustraciji«. Kupite si številko, gotovo boste postali navdušen čitatelj naše najlepše mesečne ilustrirane revije. Posamezna številka stane samo 10 Din in se dobiva v vseh trafikah in knjigarnah. Celoletna naročnina za tako bogato opremljeno revijo, 100 Din, pač ni previsoka. Če si lista ne morete nabaviti, zahtevajte od uprave številko na ogled! — Uprava revije »Ilustracije«, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 6-I.

— Dva ponesrečena otroka. Ljubljanska bolnišnica je sprejela 3letnega Ivana Glinskega, sina posestnika iz Zelimelja 28. Ta je med svojo igro pri slameznici vtaknil levo roko v stroj, ki mu je odtrgal tri prste. — Drugi ponesrečenec je 10letni Stanko Tomšič, sin učitelja iz Bokovce pri Murski Soboti. Telega je včeraj pes ugriznil v levo nogo. Ker je nevarnost stekline, bodo dečka cepili proti steklini.

— Prepoved slovenske duhovščine pod Italijo je lepo popisal pisatelj Likovič v najnovejši ljudski povesti »Prodane duše«, ki se dobi za ceno Din 30.— po vseh knjigarnah. V krepkem slogu pisana povest bo zadržala slehernega čitatelja ter vzbudila sočutje do pregananih bratov v Primorju.

— Šolske knjige. Prejeli smo: Knjižarne dajejo dijakom in staršem sezname predpisanih šolskih knjig, ki so v njih — kar se tiče klasične gimnazije — nekatere potočnosti. Nov, popravljen

seznam bo natienjen čimprej. Za klasično gimnazijo je veljaven seznam, ki je objavljen v »Izvestju« preteklega šolskega leta. To je v vednost dijakom in staršem, da ne bodo trpeli škode.

— Knjige božjega razodetja za I. razred je v tisku. Če ne bo zadržka pri odobrenju, bo kmalu na razpolago.

— Dent. tehn. Pavla Marija Kocjančič se je preselila s svojim zobnim ateljejem iz Dunajske ceste (Gospodarska zveza) v palačo Vzemljne zavarovalnice, II. nadst., kjer zopet redno ordinira. Vhod na vogalu Masarykove in Miklošičeve ceste (nasproti kolodvoru).

— 100 zahvalnih pisem ima razstavljenih vsakomur na ogled g. R. Cotti na velesajmu v paviljonu H—260—2 in ne samo 10, kakor je pomotoma stalo v nedeljskem oglasu.

— Album moderne stanovanjske opreme tvrdke Erman & Arhar stane samo 30 Din.

— Obklede obleke barva v različnih barvah in plisirana tovarna Jos. Reich.

— Naval krvi, srčna tesnoba, zasoplenost, plašljivost, živčna razdražljivost, otožnost, migrena, pomanjkanje spanja se morejo s »Franz-Josef« grenčico kmalu odpraviti. Znanstvene ugotovitve potrjujejo, da se »Franz-Josef« voda uporablja z najboljšim uspehom pri najrazličnejših okoliščinah zaprtja. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Izvoz iz Slovenije

Zbornica za TOI v Ljubljani je za zborovanje gospodarskih zbornic v Belgradu pripravila podatke o prognozi izvoza s področja naše banovine v dobi od 1. septembra 1931 do 31. avgusta 1932. To prognozo je sestavila zbornica na podlagi obsežne izvedene ankete.

Uvodoma ugotavlja zbornica, da vlada v izvozni trgovini negotovost. Vsak trenutek lahko pridejo iznenadenja, ki so zlasti na dnevnem redu v srednje evropskih državah. Izredni gospodarski ukrepi zaradi vsesplošne krize vplivajo na ugodno trgovino držav in trgovske pogodbe v tem oziru nam ne dajejo dovolj zaščite.

Posledice so za naš izvoz dvojne: zmanjšujejo se količine izvoza in krši se izkupiček za prodano blago. Producent mora prodajati po izredno nizkih cenah in nima skoraj nobenega haska od prodaje. Vsekakor nam je v bodoči sezoni računati z manjšim izvozom kakor doslej. Nazadovanje varira po posameznih panogah od 20 do 50%, le par panog pričakuje, da bo izvoz ostal na letošnji višini. Izvozno trgovino pa kvari veliko število nepotrebnih posrednikov in bi bilo umestno, da se čimprej izvede sindikalna organizacija izvozne trgovine. V kolikor se sploh more vnaprej kaj ugotoviti, je položaj sledeč:

Slovenija izvažata otrobe in krmično moko (400 vagonov za 4 milj.). Letina fižola zaradi vročine ni posebno zadovoljiva, posebno na Gorenjskem ne. Tudi so izgledi na ceno v izvozu zaradi nizkih ponudb iz drugih držav slabi in se računa z nadaljnjim padcem cen. (Cenitev izvoza je 70 vagonov za 1.5 milj.). Na krompir je zadnje deževje ugodno vplivalo ter se računa, da bo kvalitativno letina dobro uspeła. Od svojega prebitka bo Slovenija lahko izvozila večje količine v južne kraje in Italijo.

„V kraljestvu Zlatoroga“

Izvoz sadja cenijo 200 vagonov svežih sliv, 2000 vagonov namiznih jabolk in 500 vagonov mošnih jabolk. Posebno dobro je rodilo sadje v ljutomerskem in ptujskem okraju, ob rogaški železnici in v Savinjski dolini. Konkurenca pa bo našemu izvozu velika. Vrednost izvoza sadja cenijo na 50 milj. Din, ker bodo cene v splošnem nižje kot lani. Orehi bodo dali prav dober pridelek. Izvoz cenijo na 100 vagonov za 6.5 milj. Vinska trgatav bo, kolikor se sedaj da presoditi po množini večja, kvaliteten pa slabša. Zaradi velikih zalog vina je nastopil padec cen. Po sedanjem stanju sodeč, se bodo prodajala prvovrstna sortirana vina pa 4—8 Din za izvoz, mešana 3 Din in ceneje. Obremenitev vina po notranjih davčninah dosega že 100% nabavne cene blaga. Treba bi bilo povečati izvozno premijo.

Zaradi slabe krme letine bodo živinorejci morali zmanjšati stanje živine. Za izvoz ne kaže dobro kljub novim pogodbam z Avstrijo in CSR. Važno bi bilo, da se doseže otvoritev direktnega izvoza v Francijo. Za našo živinorejo je važno, da se po predlogih zbornice zagotovi neoviran izvoz ter odpravijo težke takse. Eksport kranjskih klobas se bo skrčil. O izvozu mleka, skute, smetane in siru ni več govora. Izvoz jaje na sever je zelo popustil. Najvažnejši trg je postal Italija. Izvoz nazaduje zaradi slabe kakovosti blaga in pomanjkanja kontrole kvalitete. Cene so v izvozu padle na 720 do 800 Din za zaboj. Najnesigurnejši kupec je Nemčija. Izvozne količine kožuškovine so letos zaradi blage zime znatno manjše, cene pa so padle.

Za les pride v prvi vrsti v postev Italija. Naša lesna produkcija se še ni dovolj prilagodila zahtevam prekomorskih tržišč in polovica produkcije se sploh ne da drugje prodati, kakor v Italiji. Deloma je naša pozicija posebej prilagodena italijanskim zahtevam, deloma pa je izdelava pomanjkljiva in tako blago vzame le Italija. Sem spadajo predvsem tesani tramovi. (12.000 vagonov letno.) Izvoz rezanega lesa bo ostal na lanskvi višini. Pri izvozu drv se pričakuje izboljšanje, ker je bila letos produkcija manjša. Industrija upognjenega pohištva beleži veliko padanje izvoza. Dravsko dolino, ki izvažala mnogo lesa na Madjarsko, zadevajo težko madjarske devizne in valutne odredbe. Izvoz rezanega lesa in lesnih izdelkov v pristanišča Sredozemskega morja je silno otežkočen zaradi romunske in v manjši meri ruske konkurence. Vedno jasneje postaja, da izgubila Jugoslavija svoja stara tržišča, kar je usodnejše od same krize. Organizacija izvoza je pri nas pomanjkljiva in žal vsa prizadevanja v svrhu organiziranja produkcije in skupnega izvoza niso imela uspeha. Izvoz strojinskih ekstraktov bo nazadovale. Industrija umetnih gnojil je popolnoma ustavila izvoz. Industrija aluminijevih polifabrikatov izvažala aluminijev oksid in aluminijev hidrat (5000 ton za 14 milj.). Računati je nadalje na izvoz kletja za 7.8 milj. in 5000 ton kostne moke za 2.4 milj. Din. Železna industrija pričakuje, da bo mogla izvoz svojih specialnih izdelkov vzdržati na svoji dosedanji višini. Glede izvoza elektrod in anod je položaj zelo negotov. Industrija bučnega olja je prizadeta radi uvedbe kon-

Že za časa naših prabab.c...

SCH J 3

je prala gospodinja najrajši s čistim milom „Jelen“. Od tedaj je minilo več ko 80 let — zdaj pere že četrti rod s

SCHICHTOVIM MILOM „JELEN“

vedno tako kakor prej, vedno enako dobro

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Četrtek, 3. septembra: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 18.30 Salonski kvintet. — 19.30 Drago Uloga: Gimnastične vaje. — 20.00 Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu — poročila jugoslov. prvaka in velemojster dr. Milan Vidmar v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. — 20.30 Radio kvartet (sodelujejo gg. prof. Jeraj, Bravničar, Feršnik in Eržen). — 21.30 Norvežinja Madame Valdis Knudsen poje norveške pesmi. — 22.00 Koncert pevskega kvinteta. — 22.30 Čas, dnevne vesti.

Petek, 4. septembra: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 18.30 Salonski kvintet. — 19.30 Vegetarijanska prehrana, predava gđe. Humekova. — 20.00 Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu — poročila jugoslovanski prvaka in velemojster dr. Milan Vidmar v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. — 20.30 Prenos iz Belgrada. — 22.30 Čas, dnevne vesti.

Velika dvorana hotela »Union«
Predstave ob delavnikih ob 17 in 20; ob nedeljah in praznikih ob 15, 18 in 21.

Drugi programi

Petek, 4. septembra.

Belgrad: 12.45 Radio orkester. 17.00 Narodne pesmi. 18.00 Narodne melodije. 20.30 Klavirski kvartet. 21.30 Operne arije. 22.50 Ciganska glasba. — Zagreb: 12.30 Plošče. 20.30 Prenos iz Belgrada. 22.40 Radio orkester. — Budapest: 12.05 Radio orkester. 17.30 Pesmi ob spremljavi saksofona in pianina. 18.45 Ciganska glasba. 20.45 Večerni koncert, sledi ciganska glasba. — Dunaj: 19.35 Novodobna glasba. 20.35 Tirolska narodna glasba. 22.30 Večerni koncert. — Milan: 12.14 Pester koncert. 19.20 Zabavna glasba. 21.00 Varietetski koncert. — Oslo: 20.00 Večerni koncert. — Praha: 19.55 Poljudna glasba. 21.30 Koncert. 22.15 Poljudna glasba. — Langenberg: 13.05 Opoldanski koncert. 20.00 Večerni koncert. 22.00 Nočni koncert. — Rim: 13.10 Laka glasba. 21.00 Opereta Clo-Clo. — Berlin: 20.00 Valčekov večer. 21.00 Razbiti vrč. 22.30 Večerni koncert. — Katowice: 12.10 Radio orkester. 13.20 Plošče. 20.15 Simfonični koncert. 22.30 Laka glasba.

trojnih taks, katerim so se pridružile v zadnjem mesecu uvozne carine na bučno semenje. V Avstriji, ki je glavno tržišče za bučno olje, je ostal položaj neizpremenjen. Industrija lanenega olja je zaradi uvedbe kontrolnih taks ustavila obratovanje za izvoz. Cinka bomo izvozili 3000 ton za 12 milj. Cene so katastrofalno nizke. Papirna industrija se bori s težko inozemsko konkurenco in bo izvoz dosegel komaj polovico lanske količine. Večina domačih podjetij je opustila izvoz in reducirala produkcijo. Izvoz lepence bo kljub povečanju konkurence ostal na lanskvi višini. Stokarska industrija izvažala na Madjarsko, v Orijentu pa ji konkurirajo Rusi. Slamnikarska in klobučarska industrija je v zadnjih letih izgubila tržišča. Hmeljska letina je kvalitativno odlična. Od pridelka 750 ton gre v izvoz 98%. Industrija enajlirane posode računa z nazadovanjem izvoza. Usnjarska industrija je omejila proizvodnjo in se tudi v izvozu udejstvuje samo v majhnih količinah. Poljska, ki pride doslej največ v postev, je odpadla. Izvoz svinjskih kož je takorekoč skoraj povsem prenehal. Izvoz premoaga je ostal na lanskeletni višini. Izvoz svinca trpi zaradi velikega padca cen.

Zagreb zmagal

Zagreb, 2. sept. Ž. Današnja večerna tekma med reprezentanco Madrida in Zagreba je privabila na igrišče veliko število občinstva. Prisotnih je bilo okoli 15.000 gledalcev. Prvič je bila v Zagrebu tekma ponoči. Igrišče je bilo lepo razsvetljeno in igralo se je z belo žogo. V teku igre so morali premenjati štirikrat žogo, ker se je umazala med igranjem. Prvi polčas je končal z rezultatom 1:1, med tem ko je v drugem polčasu dobilo premoč domače moštvo in zabilo že en gol, tako da je končni rezultat 2:1 v korist domačega moštva. Oba gola je zabil Hitrec. Igra je bila lepa in moštvi sta igrali zelo poštreno. Naše moštvo je igralo posebno vezano igro z lepimi kombinacijami. Naš golman Mihelič je publiko mnogo bolj navdušil kot famozni Zamora. Tekmo je sodnik Fabris zelo dobro. Za Madrid je zabil gol centerhalf Marin. Španci so igrali za spoznanje bolje od našega moštva, čeprav so zmago odnesli naši.

Program turnirja proslave otvoritve igrišča »Hermesa«

v dneh 5. in 6. septembra 1931.

Vrstni red turnirja se je s tem, da se je posrečilo pridobiti za gostovanje našega pods. prvaka ISSK. Maribor in pa ker je Primorje sodelovanje odpovedalo določil sledeče:

Sodelujejo sledeči klubi: Hermes, Ilirija, Maribor, ZAK, Subotica, VSK, Triglav in I. razr. Ljubljansko Gradsko.

Razpored turnirja v soboto je sledeči:

Pričetek ob 15.15. Grafika: VSK. Triglav ob 15.15. — Hermes: SSK. Maribor ob 16.20. — Ilirija: ZAK. Subotica ob 17.30.

V nedeljo, dne 6. septembra.

Ob 15.15 slovesna otvoritev novega igrišča. Ob 15.20 Premaganec I.: Premaganec II. — Ob 16.25 Zmagovalec I.: Premaganec III. — Ob 17.30 Zmagovalec III.: Zmagovalec II. (finale).

V slučaju neodločenega rezultata določijo zmagovalca žreb takoj po končani tekmi ob navzočnosti sodnika in funkcionarjev obeh klubov. Razdelitev daril zmagovalcem, se vrši takoj po končanem turnirju v nedeljo.

*

Prvak Soluna Aris gostuje v nedeljo v Belgradu, kjer nastopi proti Sokolu, ki bo ojačen z nekaterimi igralci BSK.

V nedeljo prično tekme za državno prvenstvo. V Sarajevu nastopi BSK proti Saški, Zagreb bo pa imel takoj v prvem kolu derby. Srečata se Gradjanski in Concordia.

Cerkveni vestnik

Za duhovnike bodo v Domu duhovne vaje od 21. do 25. sept. Tudi pri tečaju od 14. do 18. sept. je še nekaj prostora. — Vodevto.

Nočna proslava presv. Srca Jezusovega v stolnici. Nočni častivi bodo nočjo pričeni z deveto uro molili presv. evhar. Kralja. Molili bomo iz »Večne molitve« 11. uro: Prošnja za duhovnike. Vabljeni posebno možje in mladeniči, ki bi hoteli prevzeti katero izmed ur od enajste do štirih.

Iz društvenega življenja

Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani vabi vse Samaritane in Samaritanke na sestanek, ki se vrši, dne 3. septembra t. l. zvečer ob 7/7 v prostorih mestnega fizikata. Sestanek je zelo važen, zato prosimo zanesljive udeležbe.

Poizvedovanja

Gimnazijsko spričevalo na ime Hedvika Mez-narič je nekdo našel na dijaškem sejmišču. Dobi se v naši upravi.

Mož majerlinške tragedije

Zaročenec baronice Večere — Henrik Baltazzi — Denar in sport
hljuča do dvora

Kot so pred kratkim poročale zagrebške »Novosti«, se je vnela med Ferdinandom Koburgom in bivšo grofico Larisch nova polemika o majerlinški aferi. Upamo, da ustrezimo našim čitateljem, ako jih bliže seznanimo

z možem, ki je imel, čeravno ne plemič, ozke stike z najvišjo aristokracijo v takratnem cesarskem Dunaju. Ne samo to! Kot je splošno znano, je njegovo ime ozko zvezano s tragedijo, ki je avstrijskemu cesarstvu vzela prestolonaslednika. Da, verodostojni viri trde, da je igral pri tem glavno vlogo. Ta mož, Hen-

rik Baltazzi, se je rodil l. 1858 v Carigradu kot najmlajši sin najpremožnejšega carigradskega bankirja. Kmalu po Henrikovem rojstvu je oče opustil banko ter se je za stalno preselil na Dunaj, kjer se je vsa družina posvetila izključno športu. Zaradi tega kakor tudi zaradi naravnost bajnega bogastva si je družina pridobila dostop v najvišje, da celo v dvorne kroge.

Mladi Henrik Baltazzi je bil enako kakor španski prestolonaslednik, kasnejši kralj Alfonz XII. sprejet kot ekstra-gojenec v terezijansko akademijo na Dunaju. Po dovršenih študijah se je i on športu. Zaročil se je bil s svojo lepo mlado nečakinjo (hčerko svoje sestre) baronice Marijo Večero. Kot je splošno znano, je tudi zaročenka izgubila pri majerlinški tragediji svoje mlado življenje in Henrik Baltazzi je nato zapustil Avstrijo ter se preselil najprej v Benetke in kasneje v London. Toda šport in razsipno življenje sta občutno manjšala njegovo nekdanje ogromno imetje. Ko se je po desetletni odsotnosti vrnil v Avstrijo, se je gmotno restavriral na ta način, da se je poročil z eno izmed tedaj najbogatejših aristokratinj, z baronico Pavlo Schar Schmid. Ta dama, znana po svoji temeljiti izobrazbi in globoki srčni kulturi, mu je prinesla v zakon premoženje mnogih milijonov. Baltazzi je živel nato s svojo družino na gradu soproge Leesdorf pri Dunaju, kjer je lanskega leta umrl in zapustil svojo družino v precejšnjih gmotnih stiskah. V zakonu je imel dve hčeri in enega sina. Starejša hčerka se je poročila v Atenah z nekim Grkom Belisom, pastorkom kneza Teodorja Ypsilantija, mlajša pa s češkim baronom Otonom Skrbenskim. Edini sin se preživlja kot privatni uradnik.

Pokojni Baltazzi je bil mož bistrega razuma, odkrit, toda gospodovalen značaj, izredno pogumen in kot velik poznavalec sveta in ljudi je bil rutiniran družabnik. Bil pa je nagelje in kot tak je znal biti tudi nasilen. J. J.

Novo meje banovin.

Mesto na dnu morja

Stari Cherson pri Sebastopolu odkrit

Ekspedicija moskovske akademije za znanost je pravkar dovršila svoje delo ob Črnem morju. Njena glavna naloga je bila odkritje starega mesta Cherson, ki leži blizu sebastopolske vojne luke na dnu morja. Že pred približno sto leti so našli arheologi na kopnem blizu Sebastopola razvaline starogrškega mesta Cherson. Tedaj so mesto nazvali novi Cherson, ker je znano, da se je prejšnji, predkrščanski Cherson ob neki katastrofi pred par tisoč leti pogreznil v morje.

Moskovska ekspedicija je bila opremljena z najmodernejšimi aparati in pripomočki in je sodelovalo mnogo potapljačev. Po večmesečnem delu so našli na morskem dnu blizu svetilnika, pred današnjo Chersonsko lukco, ostanke starih zidov in stolpov, ki leže v globini 4 do 14 metrov. Ob jasnih dneh se razvaline dobro razločijo. Z mrzlično vneto so raziskovali dalje in res odkrili na dnu morja celo mesto, kar je edini slučaj v zgodovini.

Stari Cherson, ki ga sedaj pokriva Črno

morje, je imel obliko podkve. Mesto so obdajali še sedaj dobro ohranjeni zidovi z 18 do 20 vojnimi stolpi. Notranost mesta je vso preostalo morskoro rastlinje. Vendar so mogli natančno odkriti obris velikega borišča, najbrže Akropole, dalje ceste, podzemne hodnike itd. Kakor je razvidno iz najdenih lončnih črepin in napisov, je obstajalo mesto od 4. do 2. stoletja pred Kristusom. S tem so se potrdile domneve starih zgodovinarjev o starem in novem Chersonu.

Posebno zanimivo je dejstvo, da so vsa raziskovalna dela, posebno tudi potapljaško delo na dnu morja kinematografsko posneli. Film bo vzbudil največje zanimanje, ker se je to pot prvič zgodilo, da so fotografirali neposredno v vodi in ne iz potapljaškega zvona. Fotografski aparat so zavili v gumijevo vrečo s steklenim očesom, ravnali pa so z njim s pomočjo elektrike. Filmal je znani ruski operater Cejtin s svojim osebjem. Film bodo v kratkem javno predvajali.

Čehoslovaška pometa v kinu

Čehoslovaška filmska cenzura je prepovedala film »M«, ki ga prav ta teden predvajajo v dunajskem »Apollu«. Čehoslovaški cenzor je svoj ukrep utemeljil s tem, da vsebuje film same zločine, pri čemer opravičuje zločinca in morilca s tem, da je bolan; film žali dostojnost in dobre običaje. — Naj živi krepka filmska cenzura!

Na tisoče praznih stanovanj

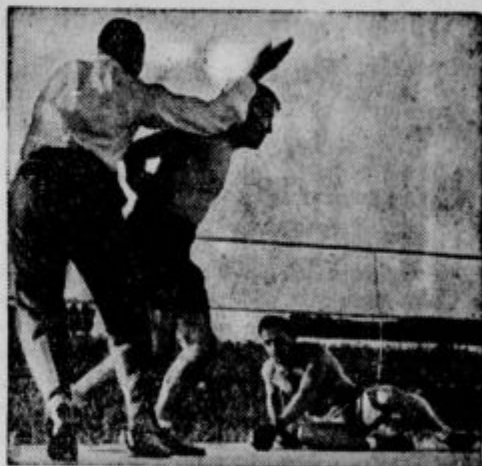
Radi gospodarske krize je ostalo v Berlinu in po drugih nemških mestih na tisoče praznih stanovanj. Samo na Friderikovi cesti v Berlinu je praznih 61 velikih prostorov za pisarne, 27 trgovskih lokalov in 76 celih stanovanjskih nadstropij.

Otroška epidemija v New Yorku

Zdravstvene oblasti v New Yorku so odgodile otvoritev šol, ker razsaja med mladino otroška paraliza. 1.150.000 otrok ostane zaenkrat brez pouka.

Mila sodba

V Chicagu sta stala pred sodiščem 27-letni Mihael Trotta in 25letni Nikolaj Florida, oba Italijana, ki sta umorila stražnika O'Donnella. Državni pravdnik je zahteval 160 let ječe za vsakega morilca, a zagovornikoma se je posrečilo omečiti sodnika, ki je obsodil morilca vsakega na 145 let ječe...

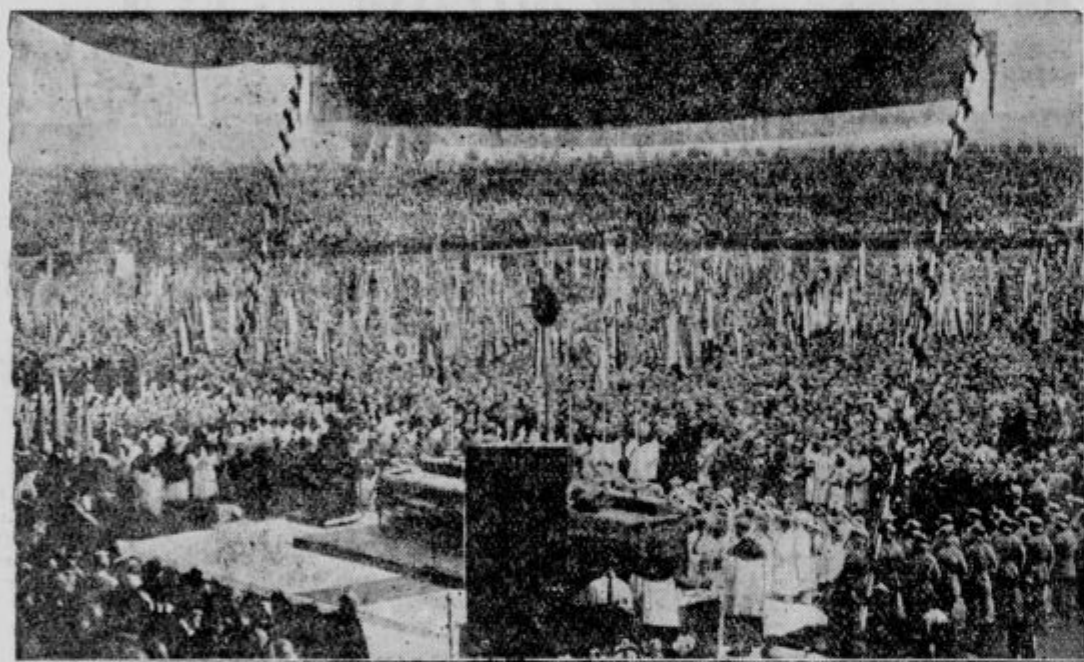
Evropsko mojstrstvo v srednji teži je na tekmah v Berlinu priboril Hein Domgörgen proti Poldetu Steinbachu.

Kolera v Bassori

V Bassori razsaja kolera; vseh slučajev je bilo doslej nad 700, od teh smrtnih 376. Bolezen pojenjuje, ker ljudje sami nemudoma prinašajo obolele svoje v bolnišnico. V prejšnjih časih je veljala ljudstvu bolnišnica kot »predsoba smrti« in se ji je za vsako ceno izognilo.

Prizor z libonskih ulic v viharnih dneh revolucije.

Višek nemškega katoliškega shoda v Nürnbergu: Slovesna služba božja na stadionu, kateri je prisostvovalo do 130.000 ljudi.

Koliko stane narode oboroževanje

Spričo nove konference za razorožitev objavlja rimska »Korespondenca« podatke, koliko stane oboroževanje tačas posamezne dežele. V ta namen izdajajo: Argentina 1.258.282.275 frankov; Avstralija 460.492.550; Avstrija 362.683.000; Belgija 832.580.000; Bolivija 87.030.000; Brazilija 1.375.148.000; Bolgarija 190.225.000; Kanada 526.730.000; Chile 723.000.000; Kina 2.357.291.250; Kolumbija 161.300.000; Costa Rica 17.200.000; Kuba 300.775.000; Danska 306.750.000; Ekvator 45.355.500; Egipt 261.782.950; Estonija 138 milij.; Finska 411.437.500; Francija 11 milijard 674 milij.; Nemčija 4.298.076.000; Velika Britanija 11.631.375.000; Grčija 533.520.000; Gua-

temala 52.500.000; Haiti 28.848.000; Honduras 24.338.100; Indija 5.223.662.500; Irska 177 milij. 012.500; Japonska 5.921.537.500; Latvija 196.500.000; Liberija 3.151.750; Litva 142 milijonov; Luksenburg 6.960.000; Mehika 1 milijardo 158.387.500; Nova Zelandija 87.403.750; Nicaragua 6.809.775; Norveška 288 milijonov; Panama 15.263.500; Paraguay 35.477.500; Nizozemska 772 milijonov; Perzija 247.400.000; Peru 24.900.000; Poljska 2.301.825.000; Portugalska 409.491.000; San Domingo 26.420.950; Romunska 1.341.180.000; S. Salvador 54 milijonov 890.000; Siam 238.137.750; Čehoslovaška 1.279.725.000; Turčija 434.289.100; Juž. afriška Unija 122.672.275; Sovjetska Rusija (URSS) 14.473.567.675; Španija 2.814.582.500; Ogrska 505.500.000; Švica 491.500.000; Sever. amer. Združene države 17.685.625.000; Uruguay 215.950.000; Venezuela 152.260.000; Švedska 993.750.000 — Ameriški predsednik Hoover sodi, da znašajo stroški za oboroževanje danes povprečno za 70 odstotkov več nego pred svetovno vojno.

Milijonarske muhe

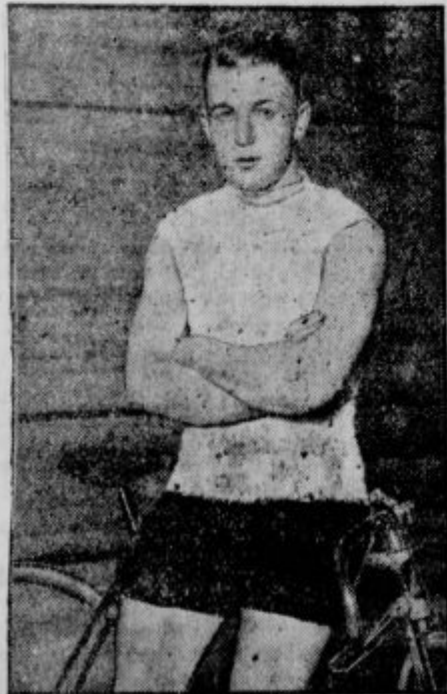
V nekem velikem hotelu v Montecarlu je za kuharja mož, ki je bil prej v službi angleškega kralja Edvarda in nemškega cesarja Viljema. Tega kuharskega umetnika je te dni poklical k sebi neki ameriški milijonar in mu naročil, naj sestavi jedilnik za 12 oseb. Vse jedi morajo biti čisto nove vrste in kar najdražje in nenavadne. Kuhar je milijonarju čez nekaj dni predložil jedilnik z 20 jedmi, katerih vsaka bi stala približno tisoč frankov. Milijonar je pazno pregledal jedilnik in živahno pohvalil kuharja. Potem mu je pa dejal, da naj mu napravi 12 takih jedilnikov; to delo mu bo kar najboljše plačal. Obeda pa ne potrebuje. Zadostujejo mu jedilniki, ki jih bo poslal svojim prijateljem in svojim listom v Ameriki, da bodo vedeli, kakšne obede priraja v Evropi...

*

»Kaj menite, kako sem izgubil svoja kurja očesa?«

»S kopelmi pač?«

»I kaj še! Izrezal sem jih in jih položil v raztrgano vrečo...«

Danec Faick Hansen, ki so mu na tekmah v Kopenhagenu prisodili naslov svetovnega kolesarskega mojstra, dasi je bil dejansko prvi na cilju Francoz Michard. Razsodba je vzbudila veliko ogorčenje.

Marsikdo je prišel že zaradi tega na otok, da bi videl tega čudnega človeka. Ljudje so mu prinašali tudi darove, saj je potreboval to ali ono za živež. Vse je rad sprejel s hvalečnim odgovorom: »Bog plačaj!« Le denarja ni hotel. Izbral si je prostovoljno ubožstvo, dobro vedoč, da je denar zapeljiv in se ne strinja s puščavniškim življenjem. Vse te okoliščine so ljudi potrjevale v misli, da je Adolf svetnik. Polagoma je nastala celo govorica, da ima večkrat nebeske prikazni. To pripoveduje tudi krajski zgodovinar Valvazor, živeč v tistem stoletju. V osmem oddelku svoje knjige »Ehre des Herzogthums Krain« piše Valvazor, da je videl Adolf v gotovih časih po noči nadnaravne reči.

ZA VAŠE OTROKE POTREBUJETE NOVIH ČEVLJEV

Otroški čevlji praktični

rujave barve, črne barve in iz laka

Din 55.-

Dekliški čevlji za šolo

rujavi in iz laka

Din 85.-

Športni čevlji

za šolo in izlete z okrašenim jezikom

Din 85.-

Za dijake čevlji

okusne oblike, trajni iz rujav. in črnega boksa

Din 165.-

Visoki čevlji

dekliški in fantovski iz kravine, la podplati

Din 85.-

Kupujte samo domači izdelek!

Zakaj, ker s tem omogočite zaposlenje domačih delovnih sil!

OGLEJTE SI IZBOR ČEVLJEV V NASIH PODRUŽNICAH | PRE-SKRIBITE SI PRIZNANO SOLIDEN IZDELEK PO ZMERNIH CENAH

TRŽIČ (DRAVSKA BANOVINA)

Ljubljana, Beograd, Maribor, Murska Sobota, Skopje, Zagreb, Karlovac, Novi Vrbas, Osijek, Sombor, Subotica, Vršac, Vukovar, Sarajevo, Sušak, Split

Službejščejo

Kuharica

išče mesto, najraje v županstvu ali pri samostojnem gospodu. — Ponudbe na Marijo Kos, Cerovca, p. Litija.

Kuharica

samostoj. gospodinja, vajena vseh del, srednje starosti, išče mesta najraje v županstvu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.142.

Trgovska učenka

z nad dveletno prakso prosi za nadaljnjo učno dobo na deželo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.192.

Mlado dekle

staro nad 20 let, s štirimi meščanskimi razredi, malo maturo, dovršeno s prav dobrim uspehom — išče službo pri ugledni družini kjerkoli. Vajena tudi kuhanja in drugih hišnih del. Naslov je izve pri upravi »Slovenca« pod št. 10.230.

Hlapec

konjem za gozdna ali poljedelska opravila išče službo. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 10.229.

Službo oskrbnika

na kakem veleposessu iščem ali tudi grem za ličnika v mesto ali na deželo. Kdor mi preskrbi, mu dam 300 Din nagrade. Ponudbe prosim na upravo »Slovenca« pod št. 10.199.

Službodobe

Dekle

priprosto, pošteno, iščem za prodajo kruha. Ponudbe lastnoročno pisane prosim na upravo »Slovenca« pod »Takoj« št. 10.236.

Pekovskega vajenca

takoj sprejemem. Takoj nekaj mesečne plače. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.224.

Išče se sluga

Nastop takoj. Kavcija se zahteva. Naslov pove iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 10.217. Sprejme se le prošilec neomadeževane preteklosti.

Dekle

prično in pošteno, ki zna kuhati, dobi dobro službo. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.225.

Pouk

Čamernikova šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. Koncesionirana. Prosimo št. 16 zastoj. Pišite ponil

Gosli poučuje

živši učitelj konservatorija. Studentovska ul. 9-L

»Privatna nastava«

(prej šola »Hajdukovič«) sprejema za vse razrede gimnazije. Pension. Pisati na: Njegoševa ulica 29, Beograd.

Učenkam pletiljam

brezplačen pouk, če si nabavijo pri nas pletilni stroj. »Tehna« družba, Ljubljana, Mestni trg 25/L.

Gorazdov učni zavod

Pouk stenografije in strojepisja ter potrebnih merkantilnih predmetov po najnovejši in najuspešnejši metodi. Priglasila 1., 2. in 3. septembra od 9. do 12. ure dopoldne Nunska ulica 19., pritličje. Pismene prijave do 14. septembra pod naslovom F. Gorazd, Bled 2, Vila Rodica.

Denar

3000 Din posojila

išče gospa posestnica. — Vrnem v enem mesecu 3500 Din. Cenjene ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 10.200.

Stanovanja

Dve sobi

in kuhinjo oddam takoj. Marmontova ulica št. 19.

Stanovanje

krasno, solčno, tri sobe, kuhinjo in pritlikline, oddam za takoj ali pozneje. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 10.228.

Stanovanje

soba in kuhinja in vse pritlikline se odda v Zeleni jami. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.233.

Stanovanje

soba s kuhinjo in pritliklinami išče za takoj v okolici Bežigrada ali Stožicah mirna stranka. Ponudbe pod št. »Točno plačilo« št. 10.234.

Suha drva

bukova, kupim. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Bukova drva« št. 10.070.

Prodamo

Plahte

po najnižjih cenah dobavlja Mirko Mlakar, Slomškova 11, Ljubljana.

Vrtne zaklopne stole prodaja pisarna Tribuč na Glincah. Telefon 2605.

Pisalna miza

in kopalna banja naprodaj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.232.

Trgovina

dobro vpeljana, s stanovanjem, v centru Zagreba, z nizko najemnino — naprodaj. Potreben kapital 20.000 Din. Franz, Zagreb, Senoina 10/II, levo.

NAJBOLJŠI
ŠIVALNI STROJI IN KOLES
„ADLER“ - „Gritzner“
PLETILNI STROJI »DUBIED« LE PRI
JOS. PETELINC - LJUBLJANA
ZA VODO
Telefon št. 2013.
Ček. račun 12.005.
Za časa
velesejma
paviljon „R“.

Dijaki

Dijakinjo

sprejemem v svo oskrbo blizu II. državne gimnazije. Sv. Petra nasip 71/L, levo.

Dijaki

se sprejmejo na stanovanje in zajutrek. Skrbno nadzorstvo. Gosposka ulica 3/III, na koncu hodnika.

Dve dijakinji

sprejemem v svo oskrbo blizu Tabora. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.198.

Sprejemem dijake

na stanovanje, eventualno tudi s hrano. V bližini obrtne šole, realke. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.231.

Vnajem

Lokal

3 prostori za pisarne ali pa za trgovino, s skladiščem, oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.109.

Poslovni lokali

na Dunajski cesti št. 29/L se takoj oddajo. Poizve se istotam.

Stanovanje

štiri sobe, kuhinja, kopalnica, poselska soba in pritlikline, plin, elektrika, I. nadstropje, Dvořakova ulica, se odda s 1. oktobrom t. l. mirni stranki. Več se poizve Dunajska cesta št. 25, dvorišče — pisarna.

Posredstva

Stavbne nasvete

daje tehnični biro »Tehna« Ljubljana. Mestni trg 25/L

Lesena hiša

pet minut od tramvaja, s 400 m² zemljišča, ob glavni cesti, naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.226.

Kupimo

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Šelenburgova ulica 6. II. nadst.

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE, juvelir Ljubljana. Wolfova ulica št. 3.

Fiat auto

tipa 514, krasna limuzina s 4 vrati, zelo ugodno naprodaj. Na ogled v garaži hotela Union.

Ročno dirco

poceni prodam. Dolenjska cesta 6, pri kovaču.

Poceni se prodaj

Austro Daimler, 6 sedežen, 38 HP, elektr. razsvetljava, za 11.000 Din. Fiat 503, 4 sedežen, za 17.000 Din, ter več drugih voz in motociklov po najugodnejših cenah. O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 11.

Namizna jabolka

prvovrstna, za takoj ali kasneje, iz lastnih sadovnjakov — nroda poceni graščina Boštanj, pošta Boštanj.

Klavirje, pianine

rabljene, ceno prodam ali posodim na dom. — Zima, Wolfova ulica 10/L

Mlinsko tehnične

potrebščine v veliki izbiri in po solidnih cenah nudi trdka Brear & Co, Ljubljana, Kolodvorska ulica 35.

Lanene tropine

in druge krmila nudi naložen veliki trgovini blata in moka. A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Dve avbi

naprodaj. Marija Kurnik, Pražakova ulica št. 3.

Obrt

Trnovčanke —

Krakovčanke!

Poslužujte se damskega frizerskega salona Cerkevna ulica 21, Trnovo.

Šolske torbice,

aktovke, nahrbtnike, gamaše, kovčke, itd. v največji izbiri in zmernih cenah nudi Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13

Samo kdor v miru izbira, dobro kupi

Ako morate iz trgovine v trgovino, da si ogledate blago, se boste v stiski in naglici odločili morda za nekaj, radi česar se boste pozneje kesali;

ZATO IZBRAJTE BLAGO DOMA!

Tu imate čas, da pregledate in precenite vsake kos za kosom, nikdo Vas ne bo priganjal za nekaj, kar ne odgovarja Vašemu okusu.

ZAHTEVAJTE ZATO NAŠO KOLEKCIJO TKANIN ZA MOSKA OBLAČILA IN OGRINJALA

in dobili jo boste v par dneh, seveda brezplačno in brezobvezno.

1812 Potem sedite in izberite ono, kar najbolj odgovarja Vašemu okusu.

Ker nabavljamo blago direktno iz tovarne in ga prodajamo naravnost Vam odpadejo razne provizije; Vi kupite torej boljše blago za manj denarja.

Ze pol stoletja strememo zadovoljnim odjemalcem. Največja trg. in odprema trdka

Kušner & Osler
Zagreb.

Ako še nimate našega glavnega kataloga, zahtevajte ga. Čez nekaj dni ga boste imeli v rokah brezplačno.

Motorni avto na 3 kolesih

MALO DAVKA! MALA PORABA BENZINA, OLJA IN PNEUMATIKE — MALO ALI NIČ POPRAVIL

ZALOGA IN ZASTOPSTVO:

VIKTOR BOHINEC, LJUBLJANA, Dunajska 21

M. U. D^{re} ELZA SOSS

zdravnica v Kamniku

se je preselila s Šutne v Majstrovo (Veliko) ulico št. 5 ter ordinira

za splošno zdravstvo in zobozdravništvo

V globoki žalosti naznanjam vsem prijateljem in znanecem, da je mirno umrl moj soprog

Moriz Hladik

v 88. letu starosti.

Pogreb predražega se bo vršil v četrtek 3. sept. ob 18 na pokopališču v Šmartno pri Litiji.

Šmartno pri Litiji, dne 3. septembra 1931.

Hermina Hladik, soproga.